29 ŞUBAT 1940
PERŞEMBE
İkinci Yıl - No. 655

Yeni Sabah

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İdare Yeri
Nuruosmaniye, No. 84 İstanbul
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
TELEFON : 20795
Her Yerde 5 Kuruş

İtalya harbe ne zaman iştirak edecek?

Ruslar Fin müdafaa cephesi önünde ağır zayiat veriyorlar

Bütün uğraşmalara rağmen Vipuri hâlâ düşürülemedi

Fin askerleri cepheye gitmeden evvel hazırlık yapıı

Helsinki, 28 (A. A.) — Sovyetler Viipuriyi tazyike devam etmektedirler. Fin mukavemetinin en zayıf noktasını keşfetmek maksadile hücumlar mümkün olduğu kadar geniş bir

[Sonu 7 incide]

Son günlerde

Demek istiyoruz ki, artık devletlerarası münasebetlerde hiç kaide, mantık, hak kalmamıştır. Yalnız, kimseyi aldatmaz bir vahim manzara hâsıl olmuştur. Almanya harbe girmemek için hudutlarını tecavüz tehdidi altında bulunduğu bir sırada vaziyetini tayin etmeye mecbur olduğu bir sırada, bütün dünyadan düşman bir vaziyette bulunduğu bir sırada, Almanyaya yardım hususunda işin tadını kaçıracak derecede gayret göstermesi ve işi ciddiye alması İngiltere ile Fransayı lâkayd bırakmıyacaktır hükmü verilebilir.

Yazan: **Hüseyin Cahid YALÇIN**

Son günlerde mühim vakalar cereyan etmiyorsa da mühim vakaların hazırlanmakta olduğuna dair bazı alâmetler ortada dolaşıyor. Geçen gün **Times** gazetesinin Bakû petrolleri hakkındaki makalesinden sonra **Le Temps** gazetesinin Rusya hakkındaki neşriyatı bütün bütün dikkati celbetmeğe lâyıktır. Fransanın yarı resmî ve çok ehemmiyetli gazetesi Rusyanın bu günkü harbde kalbileceği mevkii ciddî surette tetkik ve muhakemeden geçirmiştir denilebilir. Filhakika, Rusya harbin içinde midir, değil midir? Resmen harbe iştirak etmemekle beraber Letonyadan büyük bir parçayı ele geçirdikten başka Almanyaya ciddî muavenetlerde de bulunmaktadır.

Rusyanın bu vaziyeti yeni bir şey değildir. Demek ki şimdiye kadar takip ettiği hattı hareket garb demokrasilerince bir harb sebebi teşkil etmemiştir. Ayni hareket bundan sonra da ayni şekilde devam ederse büyük bir hâdise sayılmıyacağı zannolunabilir. Fakat Parisli yarı resmî gazete vaziyeti başka türlü görüyor. Çünkü Rusya Almanyaya şimdiye kadar şöyle böyle, az çok nazarî bir yardım ile iktifa etmiştir. Fakat şimdi Alman mütehassıslarının nezaret ve kontrolü altında istihsalini artırarak, nakil vasıtalarını iyi tanzim ederek Almanyayı gerçekten beslemeğe ve takviye etmeğe çalışacak deniliyor. Le Temps'in dediği gibi müttefiklerimizin Almanyayı aç bırakmak için giriştikleri muazzam mücadele, sarfettikleri büyük emekler Rusyanın bu esaslı yardımı yüzünden hiçe inmek tehlikesine maruz düşer. Fransa ile İngiltere buna da ses çıkarmıyacaklar mıdır?

Meseleyi hangi noktai nazardan tetkik ve muhakeme etmek münasib olacağını kestirmek gerçekten zor olmuştur. Çünkü bitaraflık mefhumu, bütün kıymetler hakkındaki mefhumlar gibi, pek acayib bir şekle girdi, âdeta ortadan kalktı. Japonya senelerdenberi Çini kasıp kavuruyor. Hâlâ ortada resmen harb yok! Rusya Finlandiyaya üç aydanberi yüz binlerce asker sevkederek en kanlı bir harbi başa çıkarmağa uğraşıyor. Fakat hâlâ Finlandiya devletine harb

(Sonu 5 incide)

Hüseyin Cahid YALÇIN

Vels'in Hitlerden soracağı sualler

Almanya sulh tekliflerini kat'î surette tekzib ediyor

Londra, 28 (A.A.) — Alman siyasî mehafili, B. Welles'in vazifesini muvaffakiyetle başaracağından pek şüphelidir.

Nazi hükûmetinin, B. Welles'e Almanyanın harb noktai nazarları hakkında çok afakî beyanatta bulunacağı ve Almanyanın, Büyük Bri-

[Sonu 3 de]

"Afrodit„ meselesi hakkındaki davalar

Dün Cümhuriyet gazetesi aleyhine açılan davaya bakıldı

Peyami Safa dünkü mahkemede kendisini müdafaa ederken (Yazısı 3 d)

Gaydanın bir makalesi

Roma 28 (Hususî) — Bugün intişar eden Giornale d'ıtaliada başmuharrir Gayda çok mühim bir makale neşretmektedir İtalya hükûmetinin efkârına intibak ettiğinde şüphe olmayan bu makalede şöyle söylenmektedir:

(Sonu 5 incide)

ÇÖRÇİLİN NUTKU

Almanlara Graf Spe işini hatırlatırım

Fransız ve İngilizler tayyarelerle istikşaf faaliyetini arttırdılar

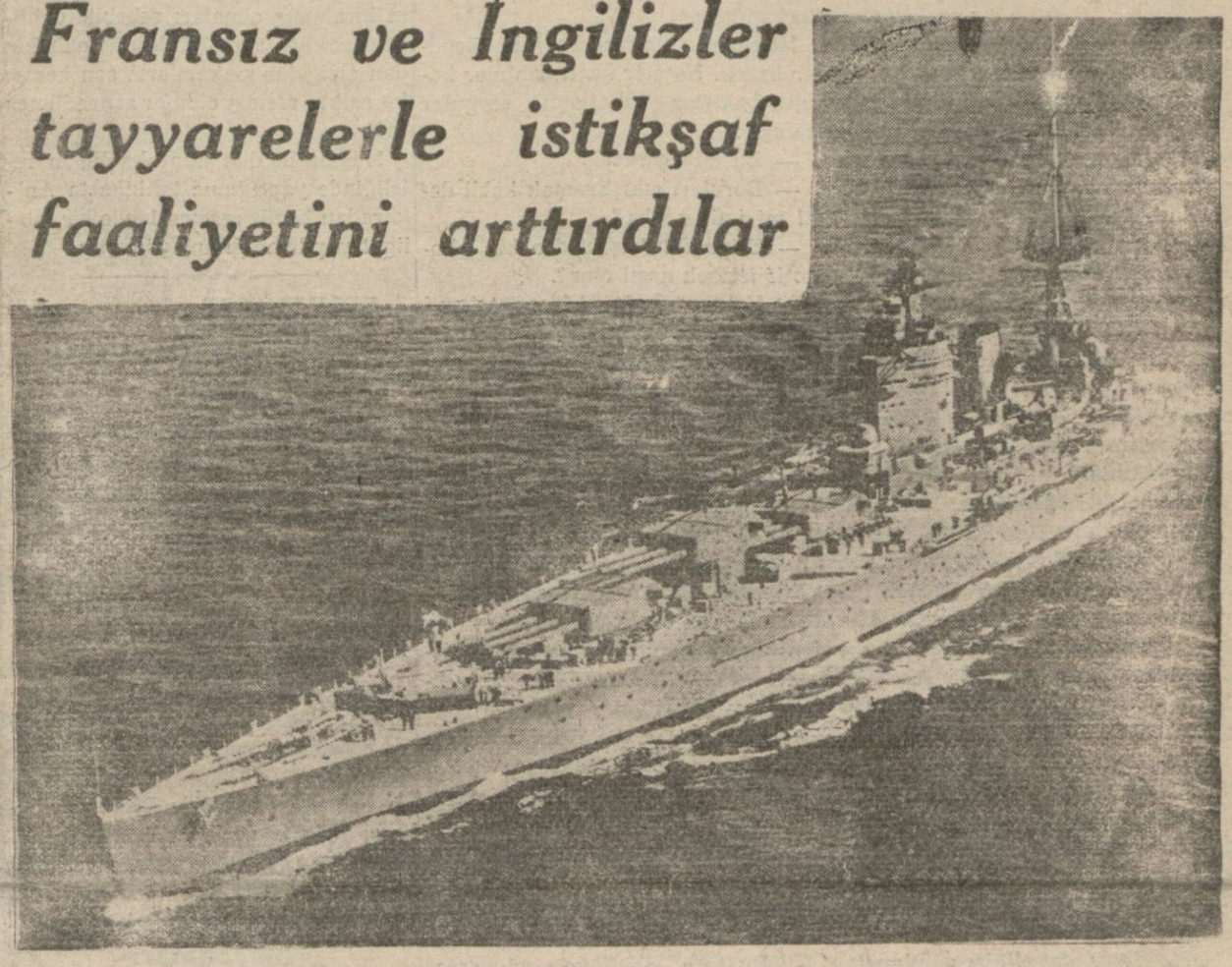

Nelson narb gemisı

Nelson mayne çarptığı halde niçin bir türlü batırılamadı?

Londra, 28 (A.A.) — Avam Kamarasında B. Churchill, bahriye bütçesi münasebetile abluka meselesini mevzuu bahsetmiş ve demiştir ki:

Şimalde, karakol gemileri, İskoçyadan Groenlanda kadar 10.000 mil mesafeyi tarassud etmek mevkiindedirler. Bu itibarla bazı düşman gemilerinin gözden kaçarak tâ şimalde, Norveçe yaklaşmaları, sonra aşağıya inerek, Norveç kara sularının 800 millik sahası dahilinde do-

[Sonu 3 üncü sayfada]

İngiltere Bahriye Nazırı Winston Churchill Avam Kamarasında (Nelson) hattı harb zırhlısının kânunuevvelde bir mayne çarparak hasarzede olduğunu söylemiş ve gemi artık tamir edilmiş olduğundan çoktanberi gizli tutulan bu sırrı ifşa etmiştir.

Büyük Britanya Bahriye Nazırı,

[Sonu 3 üncüde]

Kayseride yeniden zelzele oldu

16 ev daha yıkıldı. Nüfusca zayiat yok

Kayseri, 28 (A.A.) — Kayseriye bağlı Denli kazasında dün gece 23,30 da şiddetli bir sarsıntı olmuş, Sarı Mehmed köyünde 16 ev yıkılmıştır. Nüfusça zayiat yoktur. Pınarhisarın Viran nahiyesinde de 22,25 de ve sabah 2,35 de iki zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Başvekil Bugün Nutuk iradedecek

Doktor Refik Saydam dahilî ve haricî meseleler hakkında izahat verecek

Başvekilimiz doktor Refik Saydam bugün saat 20 de radyoda bir nutuk irad edecek, ve bu nutkunda dahilî ve haricî meselelere temas edecektir.

Kafkasya Dedikoduları

Avam Kamarasında müzakere mevzuu oldu

Müttefiklerin Boğazlardan harb gemisi geçirmek Istedikleri rivayetleri tekzib ediliyor

Londra, 28 (A.A.) — Avam Kamarasında işçi mebuslardan B. Strauss, Başvekilden Türk - Sovyet Kafkas hududundaki siyasî ve askerî istikşaf hakkında beyanatta bulunmasını istemiştir.

B. Butler, şu cevabı vermiştir:

B. Halifax, matbuat tarafından bildirilen hudud hâdiselerini teyid eden resmî hiç bir malûmat almamıştır.

[Sonu 3 üncüde]

Hususî Harp haberleri

Garb Cebhesinde

Kiel kanalı üzerinden uçan tayyarelerden birine kumanda eden 23 yaşında Avustralyalı bir zabit, avdette yapılan akının gidip gelme altı saat sürdüğünü beyan etmiştir.

[Sonu 3 üncüde]

Fin Cebhesinde

Dün Finlandiyalılar Kareli berzahında düşmana ağır zayiat verdirerek müdafaa muharebeleri yapmışlardır.

Ladoga gölünün şimalinde düşman

[Sonu 3 üncüde]

KONYA İSYANININ İÇYÜZÜ

YAZAN: M. SIFIR

TEFRİKA NO: 40

Lokomotif bozulmuş, tren bir türlü harekete geçirilemiyordu

Kolordu kumandanlığının Konya üzerine biribiri ardınca kuvvetler göndermesi, Akşehir ve Ilgındaki bozguncuların manevî kuvvetlerini bir hayli hırpalamış, hele elebaşılarını büsbütün şaşırtıp sındırmıştı. İsyanın vukuundan evvel, Konyadaki hiyanet teşekkülünün, başları Afyonkarahisarından Konya üzerine kuvvet sevkedilmesi ihtimalini de düşünmüşlerdi. Buna mani olmak için, hat üzerinde bulunan Akşehir ve Ilgın kasabalarındaki elebaşılara gönderdikleri gizli direktifler arasında, icabında şimendifer hattının bozulması tavsiyesinde bulunmamayı da hatırdan çıkarmamışlardı.

Fakat... kolordu kumandanlığının sevkiyatı lüzumu derecesinde ve hattâ alâkadar istasyon memurlarından bile gizli tutulması sebebiledir ki, Akşehir ve Ilgındaki bozguncular, tedib kuvvetlerinin ne teşkili ve ne de yola çıkarıldığı haberini alamamış ve hattı bozmak teşebbüsüne atılmamışlardı. Bununla beraber tedib kuvvetlerinin Afyonkarahisarından hareketlerinden evevl, kumandanlık, istasyon telgraflarına el koymak, Ilgın ve Akşehir istasyonlarında bulunan yol çavuşlarını "Direzine,, lerle yolboyuna çıkarmak ve her sevkedilen katara icabında yolu tamir için malzeme, amele ve mühendisler katmak vesaire gibi birçok ihtiyatî tedbirler de almıştı.

Bu sebeble Akşehirliler, Konyaya giden tedib kuvvetini ancak istasyonda görmüşler ve hattâ, bir kısım halk bu kuvveti uğurlamak için, gece olmasına rağmen, istasyona bile koşup gelmişlerdi. Fakat müfreze kumandanı ayni tedbirleri Akşehirde de aldırmış, sevkiyatın Konyaya kadar bütün istasyonlardan saklanması keyfiyetini sağlamıştı. Akşehir ile Ilgın arasındaki yol da hiçbir ârızaya uğratılmaksızın selâmetle katedilmiş, tedib kuvvetlerini taşıyan esrarlı katar sessizce Ilgın istasyonuna girmişti. Burada da katarın etrafına bir hayli merakhlar toplanmış, epeyce yarenlikler yapılmıştı. Bu sırada bildiğimiz tedbirler bu istasyonda da alınmış, hattın muayenesi için ileri istasyonlara doğru yine direzinler salınmıştı. Fakat, hareket zamanı geldiği ve hattâ, biraz da geciktiği halde katar yola çıkamıyor, tevakkuf, uzadıkça uzayordu. Konyaya bir an evvel vasıl olmak, azab ve ıztırab içinde kıvranan kardeşlerini, ailelerini bir saat evevl kurtarmak için can tezliği gösteren zabitler artık beklemekten usanmışlardı. Yürekler sıkılmış, başlar pencerelerden sarkmış, mütecessis bakışlar hep lokomotife doğru uzanmıştı ve sual sağnakları başlamıştı:

— Tren ne için kalkmıyor?..

— Neyi bekliyoruz?.

— İlerde bir bozukluk mu varmış?

Bozukluğun yolda değil makinede olduğu anlaşılmış, müfrezenin bütün zabitleri, gayrimüslim olduğunu söylemeğe lüzu mgörmediğimiz makinistin başına toplanmışlardı. Biribiri üzerine birikip yığılan tasalı başların merak ve tecessüsle pırıldıyan gözleri, bir İngiliz anahtarı ile somun sıkıştıran makinistin tereddüdle çizgilenen yüzünde, hiç durmadan işliyen yağlı ellerinde. Hep soruyorlar:

— Neresi bozulmuş usta?.

— Çok sürer mi tamiri?.

— Bir tecrübe daha edeydin. Belki bozuk değildir be yahu?..

Makinist cidden endişeli görünüyor, yalnız elleri değil çenesi de işliyor:

— Makine istim tutmuyor bir türlü.

— İşte şu borular hep gevşemiş.

— İstimin kaçtığı yeri bir bulsak, üst tarafı kolay amma.

— Kabahat bende değil ki. Daha Afyonda iken bu makinenin bozuk olduğunu söyledim. Dinliyen olmadı ki beni. Zorla çıkardılar yola.

Söylüyor, söylüyor ve nihayet son hükmünü veriyordu:

— Bu makine daha bir adım bile ileri gidemez!

Makinistin üzerine eğilen vücudlar kalktı. Neşeler kaçtı, zihinler karıştı, bakışlar tuhaflaştı, sorgular sıklaştı:

— Bu işin çaresi?

— Boruları sıkıştıramak kabil değil mi imiş acaba?.

— Telgrafla Akşehirden bir lokomotif istesek nasıl olur?.

— Yoktur orada. Afyona telgraf çektirelim.

— Makinenin dilinden başka anlıyan yok mu acaba?..

— Çocuklar!... Bozukluk sakın makinistin zihninde olmasın?

— Bravo arkadaş. İyi söyledin. Biz de onu yoklıyalım.

Yapılan kısa bir tecrübe makinistin foyasını da, boyasını da meydana çıkarmıştı. Bu düzme vatandaş, korkusundan ya da, sinsi kuruntusundan olacak Ilgından ileri gitmek istemiyordu. Tatlı diller döküyor, sureti haktan görünüyor, makineyi büsbütün çürütüyor ve dediğinden bir türlü dönmüyordu. Hattâ, sıvışmak için bir fırsat gözlüyordu.

O sırada, eli filintalı bir zabit lokomotife atlamıştı. Hırslı bakışını makinistin ruhuna saplamıştı. Silâhına davranmış ve kükremiş bir aslan gibi şahlanarak haykırmıştı:

— Bu tren, şimdi yola çıkmazsa makinist efendi, inan bana ki, hemen ahret yoluna çıkarırım seni!... Haydi, ya elini hareket manivelâsına uzat, ya da, gözlerini yum önüme yat..

Makinist titremiş, el kıpırdamıştı. Kol oynamış, makine homurdanmıştı. Tekerlekler gıcırdamış, tren sarsılmıştı. Katar, Konyaya doğru koşmağa, koşmağa değil de, bayağı kanadlanmış gibi uçmağa başlamıştı.

Tedib müfrezesi artık Sarayönü istasyonunda idi. Vaziyet aydınlanmış, âsi kuvvetleri hakkında ilk haberler alınmıştı.

Kudurukların öncüleri, o sırada Meydan istasyonunda bulunuyor, Ilgına doğru sarkmak ve saldırmak üzere plân kuruyorlardı. Ilgındaki bozguncular da, trenin hareketinden sonra kaynaşmağa, tedib kuvvetini iki ateş arasına almak için hareket hazırlığına başlamışlardı. Tren yolunu bozmadıklarından dolayı hayıflanıyor, hırslanıyorlardı.

Alınan haberler, yola devam için bazı tedbirler alınması lüzumunu his settirmişti. Tedib kuvvetleri kumandanı, atlı olan millî müfrezeleri trenden indirmiş ve şöylece bir yürüyüş tarzı tertib etmişti. Makineli tüfeklerle biricik topu, her yana ateş edebilecek şekilde açık yük vagonlarına yerleştirtmişti. Biraz sonra da, ileri hareket emrini vermişti.

Millî müfrezelerden biri hat boyunca ilerliyor, piyade taburu ile top ve makineli tüfekleri taşıyan katar da bu müfrezeyi takib ediyordu. Diğer iki altı millî müfreze de iki yandan ilerliyor, kafilenin emniyetini temin eyliyordu. Böylece yürüyüşe geçen tedib kuvvetlerinin öncülüğünü de bir direzine içinde birkaç silâhlı erle, ihtiyat zabitlerinden mühendis Necib bey yapıyordu. Bu kahraman zabit, direzinesine gerisinden gelen atlı müfrezenin yürüyüşüne uygun bir sürat veriyor, daima hattı, yanları ve ileriyi gözlüyordu. Rastladığı köprüleri birer birer muayene ediyor, yürüyüşü arızasızca devam ettiriyordu.

(Devamı var)

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebî
SENELİK	1400 Kuruş	2700 Kuruş
6 AYLIK	750 »	1400 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

29 ŞUBAT 1940 Perşembe

1359 Muharrem 20 — 1355 R.Şubat 16

Gün: 60 Ay: 2 — Kasım : 114

Ezanî Saat			Vasatî Saat		
Güneş	Öğle	İkindi	Güneş	Öğle	İkindi
6 39	12 27	15 35	6 36	12 27	15 34
Aleşa.	Yatsı	İmsak	Aleşa.	Yatsı	İmsak
12 06	1 31	10 59	17 59	19 28	4 57

ŞEHİR HABERLERİ

Vapurlarımızın harice seferleri menedildi

Emir henüz Ankaradan buraya tebliğ edilmedi

Evvelki gün Ankaradan gelen bir haberde Türk vapurlarının ecnebi limanlara sefer etmeleri hususî bir müsaadeye tâbi tutulduğu bildirilmektedir. Bu müsaade haricinde hiç bir Türk vapuru hariç limanlara seyahat edemiyecektir.

Esasen Münakalât Vekâleti Türk vapurlarının Cebelüttarıktan dışarı çıkmalarını evvelce menetmişti. Bu kere verilen kararla Akdeniz limanlarına da gidemiyecek olan vapurlarımız yalnız kendi kara sularımız dahilinde seyredebileceklerdir.

Son zamanlarda müttefiklerin Türk ticaret filosundan mühim bir kısmını kiralamış olmaları sebebile dahildeki nakliye işleri güçleşmiş olduğundan alâkadar makamların son kararı bu saikle vermiş olduğu zannedilmektedir.

Maamafih dün mıntaka liman reisliğinde yaptığımız tahkikatta Ankaradan henüz resmen böyle bir tebligat yapılmadığı anlaşılmıştır.

BELEDİYEDE:

Hidiv köşkü gazino olacak

Boğaziçindeki Hidiv köşkünden edilebilecek istifade şekli İstanbul Belediyesi tarafından düşünülmektedir. Köşkten otel yahud başka bir şekilde istifade edilebilmesi için burasının tamir edilmesi ve iyi bir şekilde döşenmesi lâzımdır. Köşkün çok güzel ve mutena olan mefruşatı bir kaç sene evvel yok pahasına satılmıştı. Dün Belediye İmar Müdürlüğü mühendislerinden bir grup köşke giderek esaslı bir şekilde tamiri için tetkikler yapmıştır. Belediye burasını tamir ve tefriş edebildiği takdirde işletilmek üzere, Taksim gazinosu için teşekkül eden 110 bin liralık şirkete verilmesini düşünmektedir.

Üsküdar ve Kabataş meydanları

İstanbul Belediyesi Üsküdar iskele meydanının tevsi ve tanzim işini süratle ikmal etmek üzere bu mıntakada faaliyete geçmiştir. Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar dün bu mıntakaya giderek yapılacak tanzim ve ıslah işini yerinde tetkik etmiştir. Üsküdar iskele meydanı bu sene muhakkak tevsi ve tanzim olunacaktır. Üsküdar iskele meydanı tevsi ve tanzim olunurken Belediye bunun tam iskele meydanının da tevsii ve tanzimi için Belediye İmar Müdürlüğü karşısına isabet eden Kabataş araba tarafından hazırlanan proje mevkii tatbika vazolunmuştur. Şirketi Hayriye buradaki araba iskelesini yeni ve modern bir şekilde yapmağa karar vermiştir.

Vali ve Belediye Reisi Üsküdar mıntakasında yaptığı teftişler esnasında Zeyneb Kâmil hastahanesinin ihtiyaçlarile de meşgul olmuştur. Hastahanenin ihtiyaçları süratle telâfi olunacaktır. Bu arada Acıbademle Kısıklı arasındaki yolun yeniden güzel bir şose halinde inşası kararlaştırılmıştır.

Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdar İstanbulun en güzel mıntakalarından biri olan Şemsipaşanın vaziyetile de alâkadar olmuştur. Burasının imarı için Prostun bura plânını süratle ikmali kararlaştırılmıştır. Şemsipaşa camiinin civarındaki harab ve pis dükkânlar vesair inşaat kaldırılacaktır. İstikbal için Şemsipaşadan Üsküdara doğru geniş ve bulvarlı bir cadde açılması ve buralarda yapılacak bahçeli evlerin inşası için büyük sermayeli bir şirket kurulması düşünülmektedir.

Parti Kız Talebe Yurdunun kadrosu

İstanbulda Halk Partisi tarafından açılan Talebe Yurduna şimdilik 98 kız talebe alınmıştır. Yurdun kadrosu 100 kişiliktir. Bu itibarla daha ancak iki talebe alınabilecektir. Diğer taraftan Parti, Yurdun gördüğü rağbeti nazarı itibara alarak gelecek sene kadrosunu 200 kişiye iblâğ etmeyi kararlaştırmıştır. Bunun için lâzım gelen tahsisat Ankaradan temin olunacaktır.

OKUYUCU DİYORKİ

Bu nasıl iş ?

Simavın Demirci köyünden asker Sadeddin anası Hafizeden aşağıdaki mektubu aldık. Kaydı ihtiyatla telâkki etmekle beraber mühim gördüğümüz hâdiseyi alâkadarların nazarı dikkatine vazetmeği faydalı buluyoruz:

"Oğlum Simavın Demirci köyünden Sadeddin, askere gitti, karısı ve çocuğunu bana emanet bıraktı. Oğlumun yokluğundan istifade eden köyümüz muhtarı gelinimi kaçırdı, şimdi beraber yaşıyorlar.

Oğlum mahkemeye müracaat ettiyse de henüz hiç bir netice alınamadı.

Asker ailelerini himaye etmesi lâzım gelen bir muhtarın, bilâkis, kadın kaçırması doğru mudur?

YENİ SABAH — Şikâyeti aynen koyduk. Şikâyetçi Hafizenin derdini nakletmekle beraber şikâyetçinin oğlunun mahkemeye müracaat ettiği ve bir şey çıkmadığı ve binaenaleyh görünüşe nazaran işde bir suç mahiyeti olmadığı akla gelmektedir. Buna rağmen her ihtimale karşı şikâyeti yazarak gözönüne koyuyoruz.

MAHKEMELERDE :

Katil çocuk 6 sene hapse mahkûm oldu

Bir müddet evvel, Çarşıkapıda bir kahvede bir cinayet işlenmiş, 17 yaşlarında Ali Sırma, bir akşam evvel ayni kahvede iskambil oynadığı ve aralarında kavğa çıkan arkadaşı Hasan Hüseyini, bıçakla muhtelif yerlerinden ayrılarak öldürmüştü.

Ali Sırmanın muhakemesi dün Birinci Ağır Ceza mahkemesinde bitirilmiştir. Mahkeme, Ali Sırmanın Hasan Hüseyini kaçarken arkasından koşup yaraladığını ve öldürdüğünü sabit gördüğünden hâdisede tahrik mevcud olmadığı kanaatine varmış, Ceza Kanununun 448 inci maddesine göre on sekiz sene ağır hapse mahkûm etmiş, ancak, suçu işlediği zaman on sekiz yaşını bitirmediğinden bu cezanın üçte ikisi indirilerek netice itibarile Ali Sırma 6 sene ağır hapse ve maktul veresesine 1000 lira tazminat vermeğe mahkûm edilmiştir.

Yakalanan morfinci

Kurtuluşta, Ahmed Hulûsi oğlu Şerefin morfin kullandığı ve sattığı zabıtaca haber alınmış, tertibat alan memurlar, Şerefi, morfin satarken yakalamışlardır. Üzeri aranınca da, kullanılmış ve kullanılmamış morfin tüblerile enjektör bulunmuştur. Şeref, bu morfinleri sabıkalı eroin ve morfin satıcısı Selânikli İsmailden aldığını söylemiş, İsmail de yakalanmış ve kendi sattığını itiraf etmiştir. Yakalanan morfin tüblerile beraber, İsmail ve Şeref, Asliye Beşinci Ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Metresini öldüren Hızır iyileşiyor

Tavşantaşında eski metresi Ferihayı bıçakla parçalıyarak öldüren ve dostu Aliyi de muhtelif yerlerinden yaralıyan kahveci Hızırın yaraları iyileşmektedir. Hızır dün tabibi adliye muayene ettirilmiş ve kat'î raporu verilmiştir. Alinin de sıhhî ahvali düzelmektedir. Yalnız, bir kolunun sakat kalacağı anlaşılmaktadır. Hızırın muhakemesine İkinci Ağır Ceza mahkemesinde bu günlerde başlanacaktır.

Kumaş hırsızı kadınlar

Bir kaç gün evvel Karamürsel Mensucat Fabrikası satış mağazasından dört metre 70 santim kumaş çalarak dükkândan çıkıp Marpuççularda giderken yakalanan ve kumaş ellerinde bulunan sabıkalı çarşı hırsızlarından Hatice ile Ayşe Hikmet ve Saime dün adliyeye verilmişlerdir. Sultanahmed Birinci Sulh Ceza mahkemesinde sorguları yapıldıktan sonra Hatice ile Ayşe Hikmetin tevkifine karar verilmiş, muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Tiftik ve susamın ihracı menedildi

Bu hâdise üzerine fiyatlar düşmiye başladı

Tiftik ihraç birliğinin Ankaradan telefonla aldığı bir emirle dünden itibaren tiftik ve yine zahire komitesinin kararile susamın muvakkat bir zaman ihracı menedilmiş olması üzerine bu maddelerin fiyatlarında ehemmiyetli surette bir tenezzül başlamıştır.

Tiftikte beher kiloda 10 kuruş susamda 20 para noksanlık husule gelmiştir. Bu vaziyet, geçenlerde arpa muamelâtında olduğu gibi ellerinde mal bulunanlardan bazılarını malını noksan fiyata satmak ve bazı ihracatçıları da mal toplamağa sevketmektedir.

Alâkadarlar bu gibi kararların fiyat temevvüçlerine ve dolayısile müs tahsil ve küçük tüccarın zararını mucib olmıyacak şekilde bir müddet evvel vazıh bir şekilde ilânının daha faydalı olacağı mütalealarındadırlar. Bu kararların neticesi olarak dün yeni ihraç faaliyeti olmamıştır. Maamafih gümrükler, ticaret odası ile mıntaka ticaret müdürlüğüne ihracı memnuiyeti hakkında bir tebliğ vaki olmamış bulunduğundan bu daireler ihracat için lâzım gelen vesaiki vermeğe devam edeceklerini bildirmektedirler. Birliklerin bu gibi kararlarını fiyatları sarsmıyacak ve iktısadî bünyeye zararlı olmıyacak şekilde vermeleri lüzumundan ısrarla bahsedilmektedir.

***

Susamın İhracı Menedildi

Toprak Mahsulleri Ofisinde teşekkül etmiş olan Zahire Komitesi, susam mahsulümüzü de mürakabesi altına almış olduğundan şehrimizdeki ihracat tacirlerinin elinde bulunan stokları tesbit etmeğe başlamıştır. Vekâlet susamın ihracat fiyatını tesbit etmek üzere harice yapılacak satışları menettiğinden piyasada külliyetli miktarda susam birikmiştir. Zahire Komitesi tüccara Anadoludan gelen malları da tesbit etmektedir.

Alâkadarlardan öğrendiğimize göre Vekâlet bu mataımızın ihraç fiyatını 20 - 22 kuruş arasında tesbit edecektir. Bu suretle memlekete külliyetli miktarda sağlam döviz getiren bu maddeden daha ziyade istifade temin edilmiş olacaktır.

Diğer taraftan Vekâlet ihracat maddelerimizin daha yüksek fiyatlarla satılabilmesi için dünya piyasası üzerinden muamele görülen Londra, Amerika ve Marsilyadan başka daha kârlı mahreçler aramaktadır.

Yaman bir yankesici

Bir iki kişiyi dolandırmaktan suçlu olarak Asliye Sekizinci Ceza mahkemesinde muhakeme ve iki ay beş gün hapse mahkûm edilen ve muhtelif Avrupa memleketlerile İzmir vesair vilâyetlerimizde sabıkası olan Trabluslu Mehmed Ali hakkında Bursada da bir yankesicilik davası açılmış ve Bursadan arandığı anlaşılmıştır.

Mahkûmiyetini tamamlamak üzere olan Mehmed Ali dün Sultanahmed Birinci Sulh Ceza mahkemesine verilmiş, mahkeme, mevkufen Bursaya gönderilmesine karar vermiştir.

Politika

Avrupada sulh projeleri

Son günlerde ecnebi matbuatta yeni baştan sulh teklifleri ve projeleri görünmeğe ve tefsir edilmeğe başladı ve bu keyfiyet, bilhassa, Birleşik Amerika Haricîye Müsteşarı Bay Summer Wellesin Avrupaya ayak basmasından, daha doğrusu Romada İtalyan Hariciye Nazırı Conte Ciano ve Başvekil Mussolini ile konuşmasından sonra ortaya çıktı.

Şüphesiz, Amerikan devlet adamının başlıca ihtilâf mihverlerini teşkil eden hükûmet merkezleri arasındaki seyahatine başlamasından evvel, Avrupadaki bazı memleketler böyle bir sulh rivayetini ortaya atmıştır. Filhakika Kopenhag konferansı, neşrettiği tebliği resmî ile Fin-Sovyet ihtilâfının yerine bir sulh havasının ikame edilmesini isterken, aynı zamanda Avrupanın üç büyük devletini bütün kuvvetlerile sefer-ber eden harbin de sulhen hal ve fasledilmesi emelini ve temennisini de göstermiştir.

Fakat böyle bir temenni, gerek, İskandinav memleketlerinin stiklâlini korumak ve gerekse, umumî mahiyette bir sulh imkânını hazırlamak noktasından neticesiz kalmağa mahkûm bir keyfiyettir.

Halbuki, her ne kadar Amerikan matbuatının ve resmi şahsiyetlerin Bay Summer Welles'in resmi bir vazife ile gelmediğini beyan etmesine rağmen, Avrupa bu seyahate büyük bir ehemmiyet atfetmektedir.

İşte, Amerikan Hariciye Müsteşarının Romadaki tetkik seyahatile birlikte Berlinden bazı rivayetler de işaa edilmeğe başlanmıştır.

Bu sulh teklifleri, bazı Alman gazetelerinden tereşşüh eden haberlere göre, Almanyanın şimdiye kadar elde ettiği fütuhatı kaybetmesine mahal bırakmıyan ve daha doğrusu Alman menfaatlerini gözönünde tutarak zavahiri kurtarmak metoduna dayanmaktadır.

Filhakika, küçük bir Polonyanın vücudü, Bohemya ve Moravstanın ekonomi; ilk maddelerin munsifane taksimi ve koloniler meselesinin halli ve nihayet silâhları azaltmak gibi şartlar, bu teklifler meyanında dır.

Şüphesiz, müttefiklerin bu güne kadar ilân ettikleri idealleri ve hareket tarzları değişmediği için bunun fiilî bir tesiri yoktur.

Fakat herkes, Amerikan devlet adamının zihnini çekip, dolayısile Amerikan efkârıumumiyesini kendi tarafına celbeylemeyi istiyor.

Bay Welles, İtalyanın tatmin edilmemiş emellerini, Versay sulhünün İtalyan menfaatlerini temin etmemiş olduğunu bildiren şikâyetleri, Almanların içinde bulundukları müthiş zorluklardan ve kaybettikleri iktisadî sahası için zaruri gördükleri iktisadî ve arazi iktisabları, İngiltere ile Fransanın Birleşik Amerikanın da gözönünde tuttuğu yüksek bazı hukukî ve insanî kaidelerin devletlerarası münasebatından kalkmamasını istiyen kanaatleri arasında oldukça şaşıracaktır.

Bu kadar biribirine zıd menfaatler arasında, ihtiyar Avrupaya gelen Bay Welles'in halli müşkül meseleler karşısında bulunacağı muhakkaktır.

Dr. Reşad SAGAY

ŞEHİR HAYATI

DAVET — *Eminönü Halkevinden: Şubemizin yeni komite seçimleri aşağıdaki tarihlerde yapılacağından azalarımızın komitelerinin seçim gün ve saatinde Evimizin Cağaloğlundaki merkezinde hazır bulunmaları rica olunur.*

Dil, tarih ve edebiyat şubesi 7 mart 1940, Halk dershaneleri ve kursları şubesi 8 mart 1940, Müze ve sergiler şubesi 8 mart 1940, Ar şubesi 11 mart 1940, Spor şubesi 12 mart 1940, Kütüphane ve neşriyat şubesi 12 mart 1940, Gösterit şubesi 13 mart 1940, Sosyal yardım şubesi 14 mart 1940.

Toplantılar saat 17.30 da yapılacaktır.

TEHİR EDİLEN KONFERANS — *Eminönü Halkevinden:*

Evimizin Cağaloğlundaki salonunda:

1 — 29/2/1940 perşembe günü saat (17.30) da Üniversite Hukuk Fakültesi Doçentlerinden Bay Yavuz Abadan tarafından verileceği ilân olunan konferans mazeret dolayısile tehir edilmiştir.

2 — Türkiye Sanat mektebleri mezunları cemiyetinin seri konferanslarından beşincisi, 1 mart 940 cuma günü saat (18) de Muallim Bay Hulûsi Dener tarafından verilecektir. Mevzu (Şehircilik ve modern mimari) dir. Konferans için davetiye yoktur.

SON HABER

Çörçil'in nutku

[Baş tarafı 1 incide]

...aları şaşılacak bir şey değildir. ...ay harbden sonra bugünkü ...m nedir? 63.000 ton harb gemisi ...1914 harbinin altı ayı zarfındaki ...umuzun takriben yarısı nisbe - ...zayiatımız vardır. Ticaret ge-...ri zayiatımızla kazanacağımızı ...yese edersek, İngiliz bandırası ...n 21 milyon tonluk umumî ye-...üzerinden safî olarak 200.000 ...an az zayiat vermiş olduğumuzu ...ruz. Düşman tarafına aid ola - ...yakaladığımız ticaret gemileri - ...sayısı kendi zayiatımızdan fazla-

...manlar, sene sonunda, 45 deniz-...na sahib bulunacaklardır. Bu - ...25 ine mürettebatın talim görme ...muhtaç idiler. ...rekât için ellerinde 20 kadar ...albahir kalıyordu. Fakat bunla-...nöbetle istirahat vermek icab et-...göre, harekât halinde tahtel - ...adedi pek fazla değildir. Yap-...hesaba göre, bir defada ta - ...çıkan tahtelbahir sayısı 12 den ...olamaz.

...natıslı maynler hakkında söy-...ek yeni bir şey yoktur. İtiraf ...lâzımdır ki, mekanizma bakı - ...en bu mayinler hakikaten tak-...ayandır. Fakat tefahur sayıl - ...nazilerin fende bizi aslâ geç-...olmadıklarını da söylemek is - ...

...reyi bulduk. Şimdi de bu çare-...tatbikinde terakkiler göstermek-...esindeyiz. ...rb filomuz, Alman filosunu, bi-...arruza kalktığı takdirde tahrib ...ek kudrettedir. Tekmil Alman ...bu takdirde Von Speenin âkı - ...e uğrıyacaktır. Halbuki, şu ci-...unutmayınız ki, bütün harb ge - ...imiz eskidir. Bu da muhtelif ...muahedelerinin neticesidir. Bü ...harbde çarpışan gemilerimizi ...arak harbediyoruz. Fakat, pek ...da, filomuz King George tipi ...kruvazörünün iltihakile kuv - ...necektir. Almanya bunlara kar-...ni kuvvette ağır iki kruvazör ...abilecektir.

...Churcill, Almanlar tarafından ...ç gemilerine ve diğer sefinele-...arşı yapılan gayri insanî taar - ...rı hatırlattıktan sonra, sözlerini ...bitirmiştir:

...hakkında tahminlerde bulun - ...istemiyorum. Fakat, denizler - ...kontrolümüzü, büyük harbdeki ...esine götürüp o dereceyi muha-...etmedikçe ve filomuza müttefiklerin zaferinde oynadığı kat'î rolü vermedikçe şahsen müsterih olamıyacağım.,,

B. Churchill'in bu nutku alkışlarla karşılanmıştır.

İngiliz Tayyarelerinin İstikşafı

Londra, 28 (A.A.) — Hava nezareti bildiriyor:

İngiliz hava kuvvetleri dün gece tikşafta bulunmuşlardır. Tayyareler şimal Almanyası üzerinde uzun is - reler Berlin ve Hanovre ile Kiel ve Cuxhaven üsleri üzerinde uçmuşlar - dır.

Paris, 28 (A.A.) — Son 48 saat zarfında bilhassa şiddetli surette cereyan eden hava harekâtı esnasında Fransada ikiAlman tayyaresi düşürülmüştür.

Başvekilin teşekkürü

Ankara, 28 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam, Halkevlerinin sekizinci yıldönümü ile yeniden açılan Halkevleri ve Halk odaları dolayısile bu teşekküller mümessillerinden aldıkları telgraflara teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Hususî harp haberleri

GARB CEBHESİNDE

[Baş tarafı 1 incide]

Zabit, seferin umumiyetle pek sakin geçtiğini ilâve etmiştir. Düşman topraklarının üstünde bile tayyarelerin karşılaştığı yegâne mukavemet kendilerini takibe uğraşan projektörler olmuştur. Kayde değer yegâne hâdise Heligoland civarında vukua gelmiştir. Burada Alman bataryaları tayyarelerden birine karşı şiddetli bir ateş açmış ise de tayyare salimen üssüne dönmüştür.

* *

FİN CEBHESİNDE

[Baş tarafı 1 incide]

taarruzları tardedilmiş ve müteaddid Rus müfrezeleri dağıtılmıştır.

Kuhmo cebhesinde Finlandiyalılar muhasara altında bulunan düşmanın istinad noktalarına karşı hareketlerine devam ediyorlar. Müteaddid düşman mevzii zaptedilmiştir.

Finlandiya hava kuvvetleri düşman kollarını, demiryollarını ve cebhanelikleri bombardıman etmiştir.

Bir kaç düşman tayyare filosu Finlandiya şehirlerini bombardıman etmişse de büyük hasar yapmamıştır. İki Rus tayyaresi düşürülmüştür.

Vels'in Hitlerden soracağı sualler

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

...yadan, Avrupada nüfuz icrasına ve Avrupa işlerine müdahaleye ...hayet vermesini, Almanyanın, orta ve şarkî Avrupada serbest kal-...hakkının tanınmasını ve eski müstemlekelerinin kendisine iadesi-...istediğini söyliyeceği zannedilmektedir.

Telegraf gazetesinin Berlin muhabiri, B. Welles ile yapılacak mü-...keratı, B. Ribbentrop'un idare edeceğini, Welles'in bilâhare Hitler tarafından kabul olunacağını söylemektedir.

Welles'in Almanyadaki ikameti üç gün sürecektir.

WELLES'İN HİTLERDEN SORACAĞI SUALLER

Londra, 28 (Hususî) — Welles Berlinde Hitlerle görüşürken Al-...an devlet reisine bilhassa şu üç suali soracağı tahmin edilmektedir:

1 — Ordunuza ve kumanda heyetinize tam bir surette itimadı-...nız var mıdır?

2 — Almanyanın birdenbire eski düşmanı Rusyaya teveccüh ede-...rek ve İtalyadan ayrılarak takib ettiği siyasete Alman milleti ne de-...mektedir?

3 — Alman milletini herhangi bir harbe sokmıyacağınız hakkın-...daki teminatınıza rağmen sözünüzü tutmamanız, halk üzerinde ne te-...sir yapmıştır?

Almanya Hükûmetinin Tekzibi

Berlin, 28 (A.A.) — Alman matbuatı, Almanyanın barış plânı hakkındaki intişar etmiş olan haberleri yalanlamakta ve bunun İngiliz ve Fransız uydurması olduğunu bildirmektedir.

Deutsche Allegemeine Zeitung diyor ki: Muzaffer oluncaya kadar, orta Avrupadaki hayatî sahamızın emniyeti temin edilinceye kadar harbedeceğiz.

Deutsche Diplomatische Politische Korrespoundenz ise, Alman - yanın İngilterenin bütün dünyadaki müstahkem mevzilerini yıkmak istediğini kaydediyor.

Welles Zurichte

Zurich, 28 (A.A.) — Sumner Welles bu akşam Romadan buraya gelmiştir. Bin kişilik bir halk kütlesi Rooseveltin mümessilini alkışlamıştır.

Resmî hiç bir konuşma derpiş edilmemiş olduğundan hükûmetin bir mümessili Welles'in muvasalatında hazır bulunmamıştır.

HER SABAH

Merhum Ahmet Tevhidin ikinci ölümü

Birkaç gün evvel Türk âlimi, Türk tarihçisi Ahmed Tevhidin yetimane vefatını, kalbleri - miz sızlıyarak, okuyucularımıza haber vermiştik.

İsminin etrafına beynelmilel bir hürmet hâlesi örmeğe ve tarihin çok ehemmiyetli ve çetin bir şu - besini teşkil eden meskûkât bah - sindeki derin vukuf ve ihtisasını bütün dünya tarihçilerine tasdik ettirmeğe muvaffak olan bu Türk âlimini biz Bakırköyündeki köş - künde bu fani ve nankör dünyaya veda etmiş sanıyorduk.

Senelerce emek sarfile yerden göğe kadar hak ettiği umumî alâkanın merhumdan esirgenmiş ol - masına çok üzülmüş olmakla beraber âmmenin bu alâkasızlığını hakikî âlimlerin çok sevdikleri mahviyet ve inziva köşesine merhum Ahmed Tevhidin lüzumundan fazla düşkün olmasına atfetmiştik. Zira, biliyorduk ki, bu kıymetli tarihçi bütün hayatı imtidadınca âlâyişten, gösterişten kaçınmış, kıy metli eserlerini hakikî ilim adamlarına mahsus vakarlı bir tevazü içinde vücude getirmiştir.

Merhumun cenazesinde üç beş kadirşinastan başka kimsenin bulunmamış olması da bizi ayrıca müteessir etmişti.

Meğer Ahmed Tevhidin ölümü zan ve tahminimizden daha yetimane olmuş ve merhum son nefesini Bakırköyündeki köşkünde değil Düşkünlerevinde vermiş.

Merhum Ahmed Tevhid gibi beynelmilel bir şöhrete sahib bir Türk âliminin Düşkünlerevine ilticaya mecbur kalması ve kimsesizlerin sığındıkları o şefkat yuvasında metruk ve mühmel hayata gözlerini kapaması ilim ve irfan âlemimiz için cidden hazin bir şeydir.

Kadirşinas bir okuyucumuzun bir mektubile haberdar olduğumuz bu acı haberi okuyunca Ahmed Tevhidi ikinci defa kaybetmiş kadar müteessir olduk. Bu teessürümüz, Ahmed Tevhidin mazlûmane ve garibane ölümünden ziyade millî ilim ve irfan âlemimiz nam ve hesabınadır.

Tanrıdan merhuma tekrar mağfiret, münevver geçinen bizlere de biraz intibah diliyoruz.

Vah zavallı Ahmed Tevhide ve bilhassa vah daha zavallı bizlere...

A. CEMALEDDİN SARACOĞLU

Heryonun Türkiye hakkında ikinci konferansı

Paris, 28 (A.A.) — Mebusan meclisi reisi Herriot, bugün Türkiye hakkındaki konferanslarının ikincisini vermiştir.

Bu konferansında ilk sultanlardan, Bizans imparatorluğuna karşı yapılan mücadeleden, İstanbulun fethinden ve nihayet Osmanlı devletinin en yüksek ikbal devrinden bahsetmiştir.

Herriot, üçüncü konferansını 13 martta verecek ve modern Türkiyeden bahsedecektir.

Heyeti Vekilenin içtimaı

Ankara, 28 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti, bugün saat 11 de Başvekâlet dairesinde toplanmıştır.

Kafkasya Dedikoduları

[Baş tarafı 1 incide]

Bunun üzerine B. Strauss şu suali sormuştur:

Dünyanın bu kısmında hiç bir faaliyet kaydedilmiyor mu?

B. Butler şu cevabı vermiştir:

Faaliyet her tarafta kaydediliyor. Fakat matbuatın bahsettiği hâdiseleri teyid eden malûmat yoktur.

Bir Tekzib

Londra, 28 (A.A.) — Müttefiklerin Türkiyeye müracaat ederek harb gemilerinin Çanakkale boğazından geçmesine müsaade istedikleri hakkındaki haberin doğru olup olmadığı kendisinden sorulan salâhiyettar bir mümessil, böyle bir talebin Montreux "Montrö,, mukavelesine muhalif olacağını ve bu gün mezkûr mıntakadaki vaziyete göre bu şayialara doğru nazarile bakılmamak icab edeceğini bildirmiştir.

"Afrodit,, Meselesi hakkındaki davalar

Dün Cumhuriyet gazetesi aleyhine açılan davaya bakıldı

7 şubat 940 tarihli Cumhuriyet gazetesinde "Hâdiseler arasında,, sütununda çıkan "İmtihan,, başlıklı ve "Peyami Safa,, imzalı yazı "Afrodit,, davasına aid karar ve muameleler üzerinde mütalea beyanı mahiyetinde görülerek müddeiumumilik tarafından Peyami Safa ve Cumhuriyet gazetesinin neşriyat müdürü Hikmet Münif aleyhine matbuat kanununun 27 inci maddesi delâletile 35 inci maddesinin H. fıkrası hükmünce dava açılmıştı. Bu davaya dün asliye altıncı ceza mahkemesinde başlanmıştır. Mahkemede, Peyami Safa ve Hikmet Münifle vekilleri İrfan Emin ve Suad Ziya bulunmuşlardır.

Dava evrakı okunduktan sonra: Peyami Safa, kendisine sorulan suallere şu cevabı vermiştir:

— 41 yaşımdayım. Harbiyede, Ders hane sokağında 20 numaralı apartmanda otururum. Evliyim. Bir çocuğum var. Müeccel bir mahkûmiyetim vardır. Cumhuriyet gazetesi muharrirlerindenim.

Hikmet Münif de:

— 46 yaşımdayım. Emirgânda İskele caddesinde 1 numarada otururum. Cümhuriyet gazetesinin neşriyat müdürüyüm. Müeccel bir mahkûmiyetim vardır, demiştir.

Bundan sonra, bu yazı hakkında ne diyeceği sorulan Peyami Safa, şunları söylemiştir:

— Asliye yedinci ceza mahkemesi, Afrodit kitabının Millî Talim ve Terbiye heyetince tetkik edilmesine karar verince halk arasında ve matbuatta münakaşa ve dedikodular başladı. Edebî eserlerin çocuklara okutulup okutulmaması, üniversitenin salâhiyet derecesi, bu gibi eserlerin üniversiteye mi, baroya mı, yoksa halk evlerine mi tetkik ettirilmesi lâzım geldiği etrafında münakaşalar oluyordu. Bu münakaşalar hakkında fikir beyan eden bazı gazeteler de mahkemeye verildiler ve bunlardan biri dün beraet etti. Ben, yazımda, mahkeme karar ve muamelâtı hakkında tek bir mütalea serdetmedim. Benim yaptığım, mahkeme çerçevesi dışında, Afrodit davasından müştak münakaşa ve fikirler üzerinde âfakî olarak kendi fikirlerimi yazmaktan ibarettir. Bu yazımda, hattâ, iddia aksine sarahat vardır. Matbuat kanunumuzun muhakeme neticelenmeden mütalea beyanını menettiğinden, binaenaleyh, mütalea serdetmediğinden bahsetmiş bulunuyorum.

Hikmet Münif de, yazı muharririnin yazının maksadını anlattığını, kendisinin de ayni kanaatte olduğunu ve bu müdafaaya iştirak ettiğini söylemiştir.

Müddeiumumî ve suçlular avukatları tevsii tahkikat hakkında bir talebleri olmadığını söylemişler, bundan sonra müddeiumumî esas hakkındaki iddiasına geçerek:

— Hâdise, yedinci ceza mahkemesinde verilen bir ârâ kararının neşir vasıtasile tenkid edilmesidir. Tenkid mevzuu, ehli vukufun intihabı ve şahıslarıdır. Dedikten sonra, yazı heyeti umumiyesinden çıkarılan mananın, ikinci defa tetkikine karar verilmesinin evvelki raporu verenlerin ilmî otoritelerine tecavüz mahiyetinde olup, bu yazıda, bu rapora ihtiyaç lâzımken tekrar işin talim ve terbiye heyetine havalesinin lüzumsuzluğunun ileri sürüldüğünü, gaye ne olursa olsun, tezahür eden hareketin mahkeme kararını tenkid mahiyetinde olduğunu, yazının içerisinde karar hakkında mütalea serdedilmediği zikrolunmasına rağmen suç unsurlarının tekemmül etmiş bulunduğunu söylemiş ve bu müdafaanın reddile suçluların matbuat kanununun 35 inci maddesine göre cezalandırılmalarını, müeccel mahkûmiyetleri sebebile de 89 uncu maddenin nazarı dikkate alınmasını istemiştir.

Bundan sonra, Peyami Safa, mahkeme kararı ve ehli vukuf şahıslarının yazıda mevzuu bahsedilmediğini, dışarıdaki münakaşalar ve Avrupadaki muhtemel akisler üzerinde mütalea yürütüldüğünü ve bu iddianın varid olamıyacağını söylemiş, avukat İrfan Emin müdafaasını yapmıştır. İrfan Emin:

— Matbuat kanununun 35 inci maddesinin H fıkrasının adlî tefsir yolile manası tayin edilmek vaziyeti hâdis olmuştur. Mahkemenin böyle bir iki satır yazı ile tesir altında kalacağını bir ân bile düşünemeyiz, diye söze başlıyarak matbuat kanununun bu madde ve fıkrasında mahkemenin karar ve muamelâtının mevzuu bahsolduğunu, halbuki yazıda karar ve muamelâttan bahsedilmediğini, Afrodit davasından müştak münakaşalara aid bazı mütalealar yürütüldüğünü, bu maddede mevzuu bahis suç unsurlarının mevcud olmadığını söylemiş, müvekkillerinin beraetini istemiştir.

Diğer vekil Suad Ziya da müdafaasını yaptıktan sonra müddeiumumî vekillere cevab vermiş, İrfan Emin de tekrar söz alarak ceza davalarında mahkeme karar ve muamelâtına aid mütalea serdi memnuiyetine mukabil hukuk davalarında bu memnuiyetin mevcud olmadığını söylemiş, bundaki maksad hakkında izahat vermiştir.

Bundan sonra, muhakeme, karar için cumartesi günü saat 12 ye bırakılmıştır.

Afrodit Hakkında Yeni Bir Dava

Necib Fazılın Son Telgraf gazetesinde Afrodit hakkında yazdığı bir fıkradan dolayı matbuat kanununun 30 uncu maddesine istinaden müddeiumumilik Son Telgraf aleyhine yeni bir dava açmıştır.

Bu vaziyete göre Afrodit davasının doğurduğu davaların bugünkü bilânçosu şudur:

17	Evvelki yekûn
1	Son Telgraf aleyhine açılan dava.
18	Bugünkü yekûn.

Nelson Mayne çarptığı halde niçin batırılamadı

[Baş tarafı 1 incide]

zırhlının hasara uğraması keyfiyetinden Almanların da haberdar olmadıklarını ilâve ettiğine göre bu büyük vâhidi harbin bir düşman denizaltısının torpilinden ziyade bir sabih torpile veyahud mayne çarpmış olması akla daha mülâyim geliyor.

(Neeson) un bir torpile veya mayne çarptıktan sonra batmamış olması ve tamir edildikten sonra yeniden hizmete girmesi de gösteriyor ki son sistem zırhlılar kolay kolay batmıyorlar. Meselâ nisbeten eski bir gemi olan yine İngilizlerin (Royal Oak) saffı harb zırhlısı bir düşman denizaltısının foga ettiği tek bir torpilin isabetile batıp gitmişti.

Halbuki (Nelson) 216 metre boyuna 33.900 tonilâto mai mahrecine ve dokuz tane 40 buçuk santimetrelik topuna rağmen Japonyanın Amerikanın ve İngilterenin tezgâha koydukları yeni hattı harb zırhlıları yanında ikinci plânda kalacaktır.

Meselâ Japonların hali hazırda inşa etmekte oldukları yeni süper drinotlar 43.000 tonilâto mai mahrecinde olacaklar ve bir rivayete göre 45.9 santimetrelik ağır toplar taşıyacaklardır.

Her şeyde ileri gitmeyi ve birinci safı işgal etmeyi seven Amerikalılar ise inşa etmekte oldukları (Iowa) ve (Montana) zırhlılarının mai mahreçlerini 45.000 tonilâto olarak tesbit etmişlerdir. 1939 yılında tezgâha konulmuş olan bu yeni gemilerden sonra inşa edilecek müstakbel vahidi harbler için parlâmentonun bahriye encümeni hattâ 80.000 tonilâtoluk zırhlılar inşasını teklif etmişse de Bahriye Nezareti bu teklifin tatbikini şimdilik mümkün görmediğinden 52000 tonluk zırhlılar sipariş etmekle iktifa eylemiştir.

Büyük Britanyaya gelince bu devlet bahriyesi (Kral Beşinci Jorj) sınıfı zırhlılar için 35.000 tonilâtoyu kabul ettiği tezgâha koyacağı müstakbel vâhidi harbler için hiç şüphe yok ki Amerikalıların ve Japonların izinde yürüyeceklerdir.

Nihayet Almanların da 35000 tonluk (Bismark) sınıfı üç gemi ile iktifa etmemeleri ve meselâ 40.000 tonluk yeni vahidi harbler inşa etmeleri pek muhtemeldir. Hattâ bu üç gemiden inşası sonuna yaklaşmış olan ilk ikisinden sonra üçüncüsünün büyütülmesi ve plânlarında tadilât yapılarak 40000 tonluk bir zırhlı olarak inşası da müstebad değildir.

1914 - 1918 Cihan harbini takib eden sükûnet devrinden sonra büyük devletlerin her sene biraz daha büyüyüp gelişen devâsa seyyar kaleler inşasına koyulmalarını deniz cenklerinde son sözün daima zırhlı filolarda kaldığı ve nihaî zaferin kudretli ve mukavim hattı harb zırhlılarına malik tarafın hakkı olduğu hakikatte arıyabiliriz.

Gerek denizaltı gerekse hava hücumu harblerinin mutlak bir akametle neticelenmesi de göstermiş oldu ki denizlerin hâkimiyeti mutlaka zırhlı filolara dayanmaktadır.

Korsan taarruzu, mayin harbi nihayet geçici ve aldatıcı muvaffakiyetlerden başka bir netice vermiyor ve günün birinde zırhlı gemilere dayanan hâkim kuvvet bu zayıf mukavemetlere ergeç galebe çalıyor.

(Nelson) un batmadan bir torpil yarası alması ve tamirden sonra yeniden hızmete başlaması da isbat eder ki, dün olduğu gibi bugün de zırhlı vahidi harb filoların belkemiğidir ve belkemiği olmakta kalacaktır.

Şimdilik Bukadar

Bir memleketi yükselten veya batıran unsur

Bir memleketin hakikî mânâda yükselişini temin eden şey, o memleketin idare mekanizmasının cidden namuslu, vatanperver, vazifesindeki yüksek ideale cidden inanan ferdlerden mürekkeb olmasına bağlıdır. Memur, bir memleketi yükselten veyahud batıran unsurun tâ kendisidir. Bir memleketin çökmesi, inkırazı, yahud yükselmesi, büyümesi sadece o memleketin memur zümresinin liyakat ve seciyesine bağlıdır.

Rüşvetin, hatır ve gönülün, yahud türlü mülâhazaların rol oynadığı bir memleketin yükselmesine, büyümesine imkân yoktur. Hududu bekliyen asker ne kadar kahraman, ne kadar vatanperver, ne kadar kabiliyetli olursa olsun, eğer memleketin mekanizmasını idare eden memur zümresi ona silâh ve cebhanesini fena cinsten gönderir, onun yiyeceğinden, içeceğinden çalarsa, geçeceği yolun fena malzeme ile yapılmasına göz yumarsa, o ordu muvaffak olmamağa mahkûmdur.

İşte, müteaddid fırkalı memleketlerin güç kalkınabilmelerine ve tek fırkalı rejimlerin meşhud muvaffakiyetine sebeb olan âmil de budur.

Çünkü çok fırkalı bir memlekette bir fırka mevkii iktıdara gelince bu mevkide tutunabilmek için ancak kendi adamlarına itimad edebileceğinden, yüksek mevkilere geçireceği memurların namuslu ve liyakatli olmasından ziyade kendi fırkasına mensub olmasına dikkat eder. Bilhassa yüksek mevkilere geçirdiği memurların namuslu olmaması o memleketin içini bir an evvel tefessühe uğratır.

Osmanlı İmparatorluğunun sukut sebeblerini araştıracak olursak, bunda memur liyakatsizliğinin çok büyük rol oynadığını görürüz. Aynı şekilde Finlandiyalıların 1917 Rus ihtilâlinden sonra yirmi sene zarfında memleketlerini cennete çevirmelerinin de en büyük şerefi memurlarındadır.

Bu itibarla memur vatandaşlarımızın omuzlarına yüklenmiş olan büyük mesuliyeti bir dakika bile unutmamaları lâzımdır.

MURAD SERTOĞLU

Her gün bir Röportaj!

48 Liraya bir kazak!

Beyoğlunun lüks kadın eşyaları satan şık dükkânlarını bir dolaşmak ister misiniz?

Yazan : FARUK KÜÇÜK

Arkadaşlardan biri:

— Faruk, dedi, her yeri dolaşıyor, her yere girip çıkıyorsun, ne olur bir gün de lüks eşya satan dükkânlara uğrayıver.

— Neye?..

— Neye olduğunu bana sorma da git dolaş!

Bugün hava güzel, işim de az. Arkadaşın dediğini yapayım dedim. Beyoğlundan dükkânların vitrinlerine bakarak aşağı inmeğe başladım. Aşağı yukarı her vitrinde şöyle bir levha var:

Burada pazarlıksız satış .yapılır

Teşhir edilen malların üzerindeki etiketlerde yazılı fiyatlar ise dükkâncıların analarının nikâhı..

İnsanı ürperten fiyatlar

İşte bir tuhafiyeci dükkânının camekânında teşhir edilen mallardan bazılarının fiyatları. Bir boyunbağı "5,, lira, bir çift erkek çorabı 2.5 lira. Evet sevgili okuyucular yanlış okumuyorsunuz, bir çift erkek çorabı iki buçuk lira, bir erkek jartiyeri dört yüz elli kuruş, yün bir kadın kazağı yirmi beş lira.

Yanındaki kunduracı dükkânının vitrinindeki fiyatlar ucuzlukta tuhafiyecininkinden aşağı değil.. Çocuk iskarpini beş yüz elli kuruş, erkek ayakkabısı 27 lira, lâme kadın iskarpini 18 lira.

Gelinde evlenin

Daha aşağıda kadın tuvalet eşyası satan bir dükkânın camekânındaki fiyatlar ise insanı ömrü oldukça evlenmeğe cesaret ettirmiyecek kadar yüksek.

Bir şişe losyon "38,, lira, bir küçük ruj "750,, kuruş, bir kutu pudra on bir lira..

Acaba dükkâncılar bu fiyatlara alıcı buluyorlar mı, yoksa mahsusdan pazarlık için mi yapıyorlar?

Dükkânlardan birine girip bu işi anlamalı..

Aklıma geliyor. Buralarda tanıdığım bir Rumun dükkânı olacak, oraya gitmeli...

Beni sevinçle karşılıyor:

— O hoş geldin, nerelerdesin yahu.. kahve mi, çay mı?.

— Teşekkür ederim..

— Bir şey mi alacaktın?.

— Yok. Seni göreceğim geldi de. İşler nasıl?..

— Şöyle böyle.. harbden evvel iyi idi. Muharebe çıkınca daha iyi olacak zannettik, fakat ümidimiz boşa çıktı.

— Neden?.. Fiyatlar mı pahalılandı?.

— Hem fiyatlar yükseldi, hem de alış veriş azaldı. Halbuki ben neler ümid etmiştim neler... Babam geçen muharebede zengin olmuştu. Ben de bu muharebede bir şeyler yapacağımı umuyordum..

— İhtikâr var diye sizi takib etmezler mi?..

— Bizim mağaza lüks eşya satar. Fiyatlarımız harbden evvel de böyle idi.. şimdi çok bir şey zam etmedik ki..

İşin sırrı

— Seninkine bakmadım bilmiyorum. Fakat yukarıdaki vitrinlerde gördüm. Bir kıravat beş lira, buna müşteri bulunuyor mu?.

— Tabiî..

— Bu kıravatın beş liralık nesi var?.

— Sana doğrusunu söyliyeyim. Aynı kıravatı Mahmudpaşadan 150, nihayet 200 e alabilirsin, fakat biz burada 200 e satsak müşteri almaz.

— Nasıl oluyor?.

— Basbayağı, bizim müşteriler, frenklerin filsapapa dedikleri miras yedilerle sosyete hanımefendileridir. Onlar...

Dükkân kapısı önünde bir lüks otomobil durdu, içinden anyoraz manto giymiş simsiyah saçlı, simsiyah gözlü Allahın özenerek bezenerek yarattığı cinsinden bir bayan çıktı. Patron, tezgâhtarlar hemen kapıya seğirttiler..

Yağlı müşteri

Simsiyah saçlı, simsiyah gözlü bayancağız içeri girdi.

— Bana dedi, misezon güzel bir kazak vereceksiniz.

— Başüstüne hanımefendi.

Patronla tezgâhtar tezgâhın arkasına geçtiler. Simsiyah saçlı, simsiyah gözlü, bayancağız da bir iskemleye oturdu. Bacak bacak üstüne attı. Çantasından zarif bir altın tabaka çıkardı. Bir sigara aldı. Yine çok zarif bir altın ağızlığa taktı. Hem içmeğe, hem önüne konulan bluzlara bakmağa başladı... Bu bakışı anlatmanın imkânı yok.. tezgâhın üzerine konulan bluzlara âdeta tiksinir gibi bir göz atıyor, sonra sol elile:

— Pek banal!

— Kasımpaşa işi!

— Mahalle karıları giyer...

— Çok çiy...

— İğrendim.

— Fena, fena.

— Hayır, hayır bu da olmadı.

Diye itiyor.

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse patronun çıkardığı bluzların içinde cidden nefisleri var.. ben olsam şimdiye kadar çoktan beğenirdim.. Gönül bu ya bayancağız beğenmiyor bir türlü..

Ben sinirleniyorum, mağaza sahibi oralı değil.. o habre kutuları indiriyor...

Fakat bayan da habre beğenemiyor.

Dükkân sahibi pişkin gülerek raflardaki bütün kutuları çıkartıyor. Nihayet çıkacak bir şey kalmadı. Teşgâhtar:

— Başka kazağımız yok... Bunlardan birini beğeniniz...

— Yok.. bunlar pek adî, pek banal. Siz artık iyi şeyler getiremez oldunuz. [***] pazarına gideceğim..

Patron müdahale etti:

Son moda bir kazak

— Müsaade, müsaade bir dakika.. isterseniz size model ünik bir kazak yapazayim. Öyle bir kazak ki bütün Nişantaşı hanımefendileri kiskançlikten çatlıyacak.

— Sahi mi söylüyorsun?..

— Evet hanum efendi, parol donör.

— Hani modeli?

— Model yok hanum efendi. Sizin için kree edezeyim.. yani yeni kreasyon.

— Tarif eder misiniz?

— Hay hay hanum efendi, yapazayim kazak siyah İspanyol yününden, sık örgü olazak. Beyaz Ankara yününden iki parmak yaka yapazayim..

Elini göğsünün muhtelif yerlerinde gezdirerek:

— Bir buket koyazayim buraya, bir buket koyazayim şuraya, yine bir buket koyazayim buraya ..Tabiî bukletler yunden dubl klör.. ister süed kemer, ister örme kemer kullanazaksiniz. Bu kazağı ister tuvalet üstüne ister spor etek üstüne giyebilirsiniz..

Simsiyah saçlı, simsiyah gözlü anyoroz mantolu bayancağız gözlerini bir noktaya dikti biraz düşündü, sonra:

— Güzel, dedi. Amma modeli kimseye vermiyeceksiniz değil mi?..

— Evet hanum efendi. Demin de söyledim. Model ünik olacak.

— Peki kaç para?.

Kazak mı, kazık mı

Patron cebinden bir kurşun kalem çıkardı. Kutulardan birinin kapağını aldı üzerine bir şeyler yazdı cemetti sonra:

— Saranda okto, pardon 48 lira, ...

Şaşırıp kaldım. Mutlaka patron pazarlık için bu fiyatı istemiş olmalı.

Öyle ya 48 lira bir kazak mütavassıt bir memurun bir aylık kazancı...

(Sonu 7 incide)

RADYO Programı

29/2/940 PERŞEMBE

12.30 Program ve memleket saat ayarı.

12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.

12.50 Türk müziği -Yeni şarkılar ve türküler. Çalanlar: Hakkı Derman Şerif İçli, Hasan Gür, Basri Üfler, Hamdi Tokay.

Okuyanlar: Safiye Tokay, Mahmud Karındaş.

13.30/14.00 Müzik - Karışık müzik "Pl.,, .

18.00 Program ve memleket saat ayarı.

18.05 Müzik - Radyo caz orkestrası.

18.40 Konuşma.

18.55 Serbest saat.

19.10 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

19.30 Türk müziği. Çalanlar: Kemal N. Seyhun, İzzeddin Ökte, Cevdet Çağlar, Fahri Kopuz. Okuyanlar Radife Erten, Mustafa Çağlar. Divan ve koşmalar. Kemençe, Kemal N. Seyhun, Lavta Hasan Gür refakatile.

20.15 Konuşma "Bibliyografya,, .

20.30 Türk müziği - Fasıl heyeti.

21.15 Müzik - Küçük orkestra "Şef- Necib Aşkın,, .

22.15 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, Esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası "Fiyat,, .

22.30 Müzik - Cazband "Pl.,,

23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

MAARİFTE:

Üniversite açılıyor

10 şubattanberi somestr tatili münasebetile kapalı bulunan İstanbul Üniversitesi yarından itibaren senenin ikinci somestr tedrisatına başlıyacaktır. Somestr tatili münasebetile Anadoluya ve Balkanlara tetkikat yapmak üzere gitmiş olan profesörler ve talebe kafilesi şehrimize dönmüşlerdir.

Rektör Cemil Bilsel, bir kaç gün sonra avdet edecektir.

Mekteblerde spor

Lise ve orta mekteb beden terbiyesi öğretmenleri cumartesi günü Maarif Müdürlüğünde toplanacaklardır. Bu toplantıda devam eden mekteb futbol ve voleybol karşılaşmalarından şimdiye kadar alınan neticeler müzakere edilecektir.

Maarifte meslekî toplantılar

Mart ayında yapılacak meslekî toplantıların tarihleri Maarif Müdürlüğü tarafından tesbit olunmuştur. 4 martta İstanbul orta mekteb, lise, muallim ve sanat mektebi müdürleri kız lisesinde toplanacaklardır. Bu toplantıya Maarif Müdürü Tevfik Kut riyaset edecektir. İlk mekteb başmuallimlerinin meslekî toplantıları 8 martta Birinci ilkmektebde yapılacaktır. Her iki toplantıya aid ruznameler geçen toplantılarda tesbit edilmiştir. Her mekteb müdürü veya baş muallimi ruznamelerde tesbit olunan dilek ve ihtiyaçlar hakkında kendi noktai nazarını söyliyecektir.

Balkanlara taarruz hangi şartların tahakkukuna bağlıdır?

— 4 —

Çarlık Rusyasının Boğazlara ve İstanbula hâkim olmak için çevirdiği manevralar- Talât paşanın bir teklifi - Umumî harb ve Rus ihtilâlinden sonra

Yazan : CEMAL BARDAKÇI "Eski Konya Valisi,,

Rusya Çarı İkinci Nikola

Ve Berlin kongresinde İngiltere murahhası Dizrailinin tehdid ve israrları karşısında bu muahedenin bitirilmesi ve Bizans hülyasını terketmeğe razı ve mecbur oluyor.

Rusya yirmi sene içinde biribirini takib eden bu katmerli muvaffakiyetsizliklerden yese düşerek bu siyasetini kat'î olarak terk veya tadil eyledi mi? Ne gezer! Ferdler gibi milletlerin de uzun asırların mirası olan ve istihsal uğrunda hesabsız fedakârlıklar ihtiyar olunan maksad ve hedeflerinden ayrılıp uzaklaşmalarına imkân ve ihtimal tasavvur olunamaz. Böyle bir hareket insan tabiatına aykırı olan bir şeydir. O, sadece yeni bir fırsatın zuhur ve hülûlüne intizaren Yakınşarktan Uzakşarka dümen kırdı. Orada da Japon seddine çarptıktan, "ikinci Hamid,, in hakikî menfaat ve iştirakine dayanan sağlam temelli ananevî İngiliz dostluğunu terkederek Almanyanın kucağına atılmasından ve bu devlete Bağdad Demiryolu imtiyazını vermesinden istifade ederek İngilizlerle "1907,, itilâfını akdeyledikten sonra yine Balkanlara döndü. Dört Balkan devleti arasında bir ittifak vücude getirerek onları üzerimize saldırdı ve bizi Rumelinde şimdiki hududlarımızın gerisine çekilmeğe icbar etti. Bu suretle yüz yıllardır peşlerinden koştuğu emeller kısmen tahakkuk eylemişti.

* * *

Büyük Harbin Arifesinde

"1908,, inkılâbımızı müteakib Ruslar, Boğazlar meselesinin kendi arzu ve menfaatlerine uygun bir şekilde hallini temin maksadile diplomasi sahasında büyük mikyasta gayret ve faaliyet sarfediyorlar. Fakat İngiltere ile Fransanın mümaneat ve muhalefetleri yüzünden bu gayretler bir semere vermiyor. Nihayet "1913,, senesi sonlarına doğru "General Liman fon Sandirs,, kumandasında bir Alman askerî heyetinin İstanbula gelmesi ve generalin birinci kolordu kumandanlığına tayini Rusları küplere bindiriyor. Rusya ile Almanya arasında uzun ve mühim muhabere ve münakaşalara yol açıyor. Neticede general kumandanlıktan alınarak ordu müfettişliğine tayin olunuyor. İstanbulda vazifesine devam ediyor.

Rusya Hariciye Nazırı Sazanof bu hâdiseye büyük ehemmiyet veriyor. Çünkü Osmanlı hükûmetinin artık tamamen Alman nüfuzu altına girdiğine ve Boğazlar meselesinin devletlerin muvafakatlarile ve milletler arası bir muahede ile hal ve intac edilemiyeceğine kani oluyor. Bu zat "Les années fatales - Meşum seneler,, adlı kitabında bu meseleden şu suretle bahsediyor:

Zazanofun Mahrem Kitabı

"Hamburg - Bağdad adı verilen muazzam plânın tahakkuk ettirilebilmesi için Almanyanın İstanbula el koyması icab ediyordu. Avrupa ile Asyanın birleştiği yerde bulunan bu payitaht, şimal denizini Mezopotamyaya ve Basra körfezine bağlıyacak olan demiryolunun doğuracağı geniş mikyasta ticarî hareketin tevzi merkezi olmağa namzed bulunuyordu. İstanbulun bizatihi ehemmiyeti o kadar bariz ve aşikârdır ki bu hususta israr faydasızdır. Bu sebeble ve "iktisadî hulûlünün arkasından siyasî hulûl gelir,, hakikatine uyarak Alman hükûmeti bütün dikkatini bu Türk payitahtı üzerine tevcih eylemeyi ve diğer bir devletin tehlikeli olabilecek rakabeti başgöstermeden orada yerleşmeyi zarurî görüyordu. İktidar mevkiinde Talât ve Enver kabinesinin bulunmasını bu maksadların husulü için bir fırsat telâkki ediyor ve bir dakika bile kaybetmeden bu fırsattan istifade etmek lâzım geleceğine kani bulunuyordu. Ve "Liman,, da yalnız Türk ordusunu tensik ve ıslaha değil, ayni zamanda Osmanlı imparatorluğu üzerinde kurulacak Alman hâkimiyeti binasının da temellerini atmağa memur edilmişti. İstanbul ve Boğazlara taallûk eden Rus siyaseti bir esas prensip takib ediyordu:

Bizim için gayet zararlı ve mahzurlu olmakla beraber statükoyu muhafaza etmek veyahud da daha evvel den menfaatlerimizi ve haklarımızı garanti altına almadan hiçbir değişikliğe muvafakat etmemek.

Bu esaslı ve hayatî meselenin müphem ve noksan bir surette hallini kabul edemezdik. Herhangi taraftan olursa olsun Boğazlara vaki olacak bir tehdid Rusyayı sulh siyasetini terke mecbur ederdi.

Mühim Bir İçtima

Balkan harbinden sonra Osmanlı imparatorluğunun haricî emniyeti kararsız bir hal almıştı. Dahilî durumu da itminan verecek bir şekilde değildi. Yakin inhilâline delâlet eden vahim emareler görülüyordu. Alman emperyalizmi bu inhilâli hissetmiş ve ondan kendi hesabına faydalanmak istemişti. Fakat ayni zamanda bizi de kendi menfaatlerimizi müdafaa için alınması icabeden tedbirleri araştırmağa sevkediyordu. "1913,, senesi sonbaharı nihayetinde imparatora müracaatla kış içinde bahriye nazırı ile umumî erkânıharbiye reisini ve mesaî arkadaşlarını, İstanbul sefirimizi ve Hariciye Nezareti erkânından bir çoklarını ihtiva edecek bir meclis toplanmasına müsaade buyurulmasını taleb ettim. Hâdiseler bizi İstanbul ve Boğazlara bir taarruz yapmağa sevk ve mecbur ettikleri takdirde alınması icab eden tedbirleri müzakere ve tesbit etmek bahse mevzu idi. Bu meclis 21/2/1914 de benim reisliğim altında toplandı. Daha ilk fikir ve noktai nazar teatisinde kat'î ve vazıh olarak anlaşıldı ki İstanbulu için ancak bir umumî harb kadrosu içinde taarruz icrası mümkün ve kabil olabilir.]

Meclis, Almanların iddialarına göre, Rusların tarihî hayallerinin hakikat olmasına imkân verecek olan bu umumî harbi hazırlamağa, Sazanofun ifadesine nazaran da o harbin kendiliğinden patlak vermesini beklemeğe ve bu arada da Karadeniz ve

[Sonu 7 incide]

MEMLEKETİMİZİN EN KIYMETLİ SAN'ATKÂRI
ERTUĞRUL MUHSİM'in yarattığı
ŞEHVET KURBANI
İPEK Sinemasında 4 üncü ve sonuncu hafta
Seanslar saat 2-4,15-6,30 ve 9 da

TEPEBAŞI ŞEHİR TİYATROSUNDA
O KADIN
Son Temsilleri Bitiyor

SPOR

Balkan sporcularının birbirlerini tanımaları

Balkan gençliğini biribirine yakınlaştıran, tanımak fırsatını veren, sempati hislerini çoğaltan vasıtaların ön safında, spor hareketleri gelir. Atletizm oyunları için her sene bir şehirde toplanmakta olan yarım ara sporcularının nasıl kaynaştıklarını, uzun zamandanberi tanışıyorlarmış gibi nasıl anlaştıklarını ve bu arkadaşlığa bilhassa halkın da iştirak etmesini görmek, bu iddianın, hakikatin ne kadar yakini hattâ ne kadar kendisi olduğunu isbat eden en büyük misallerden biri oluyor.

Spor heyecanının insan ruhuna verdiği bedii ve asîl üstünlük ile beraber, çok insanî bir gayeye hizmet etmekte olan Balkanlar arası müsabakaların mucidleri, bu mitingler bir an'ane halini aldıkça, nesilden nesile yadedilecektir.

Atletizm sahasında on seneden beri hiç aksamadan yapılmakta olan, bundan sonra da devam edeceğinden şüphe etmediğimiz Balkan oyunları artık bir an'ane halini almış bulunmaktadır.

Balkanlar arası güreş müsabakaları da atletik oyunların sportif ve insanî gayesini adım adım takib etmektedir.

Bu müsabakaları temin eden kuvvetin ve o yüksek spor havasını Balkanlarda estiren rüzgârın husulünde Türkiyenin rolü çok büyüktür. Ne garibdir ki ferdî sporun insan karakterine verdiği yüksek hasleti idrâk eden spor idarecilerinin bulunduğu Türkiyede hâlâ yalnız bir takım sporu efkârıumumiyeyi meşgul eder görünmekte ise de bunun devam edemiyeceği ve o kuvvetli, halkı inhisarına almak tehlikesini yaratacak kadar kudretli iptilânın bugünkü metodik sistem ve enerjik faaliyet önünde boyun eğeceği muhakkaktır.

Evet Balkanlar arası müsabakaları yapmak hususundaki yüksek îdealin doğuşunda Türkiyenin hissesi büyüktür. İlk olarak Amsterdam olimpiyadlarında rahatça konuşmak fırsat ve imkânını bulan Türk ve Yunan delegelerinin müdavelei efkârından doğan bu mesud spor günleri bize ve komşu memleketlerin gençliğine hakikî ve emsalsiz birer bayram olmaktadır.

Atletik oyunları, fikrini Türkiyenin ortaya attığı Balkan güreş müsabakaları takib ettikten sonra onuncu Balkan oyunları kongresinde yine Türkiye Balkanlararası kır koşusunu teklif etti. Bütün delegelerce en ufak bir itiraz bile serdedilmeksizin kabul edilen bu teklif de 24 martta Heybeliadada birinci ve şaşaalı semeresini vermiş olacaktır.

Bu hafta bu mesud günlerden birini yaşamak fırsatını elde ediyoruz. Üç gün sürecek olan Balkan güreş şampiyonasının yapılacağı Çemberlitaş sineması salonunda, sporun, merdliğin, kardeşliğin temiz ve asîl havası esecektir.

Haricî temaslarımızın takib ettiği seyre dikkat edecek olursak terakki hususunda ferdî ve klâsik sporlarda ileri hamleler yapıldığını kolayca görürüz. O ferdî sporlar ki mahiyet hattâ mevcudiyetlerinden Türk gençliği maalesef pek az haberdardır. Buna mukabil bütün halkın seferber olduğu futbolde henüz böyle müsbet semereli hareketler yapamadık. Bu da zannederim ki kırk senedenberi bütün benliğimizi verdiğimiz futbol faaliyetini idare edenleri biraz olsun ikaz etmek için kâfi bir sebebdir.

Füruzan Tekil

Çamlıca kız lisesi Voleybol şampiyonu oldu

Boğaziçi - Erenköy voleybol takımları
Kız Muallim - İnönü voleybol takımları bir arada

İLK MAÇ: Kız Muallim - İnönü takımları arasında yapılmış çok güzel bir oyun oynıyan Kız Muallim mektebi 5 - 15 ve 15 - 15 kolaylıkla galib gelmiş dün yazdığımız gibi turnuvanın en teknik takım olduğunu isbat etmiştir.

TAKIMLAR: Kız Muallim: Fevziye, Melâhat, Hayriye, Meliha, Fatma, Muzaffer.

İnönü: Ulviye, Mükerrem, Halide, Jale, Feriha, Maide.

İKİNCİ MAÇ: Erenköy - Boğaziçi arasında yapılmış bugün her nedense her zamanki gibi güzel oynamağa muvaffak olamıyarak Boğaziçi lisesi Erenköyün çok güzel oyunu karşısında 3 - 15, 7 - 15 gibi açık bir farkla mağlûb olmuştur. Erenköyü bugünkü güzel oyunundan dolayı tebrik ederiz.

TAKIMLAR:

Erenköy: Mukaddes, Muzaffer, Fazilet, Süheylâ, Mübeccel, Ayşe.

Boğaziçi: Nilüfer, Selma, Handan, Melâhat, Zübeyde, Solmaz.

SON MAÇ: Namağlûb Çamlıca ile İstiklâl arasında icra edilecekti. İstiklâlin oyuncuları eksik olduğundan bu maç yapılamamış ve Çamlıca hükmen galib ilân olunarak kız mektebleri voleybol şampiyonu olmuştur.

İki senelik bir maziye sahib olan Çamlıca takımı idman muallimleri Bayan Mediha Toprağın ve umumî kaptanları İsmet Kudatın idaresinde muntazam çalışmaları mükâfatını çabuk görmüşlerdir. Geçen sene her nedense şampiyon olamıyan bu takım bu sene bütün takımlar ile yaptığı maçlarda galib gelerek şampiyon olmuştur.

Çamlıca da bu maçları bidayetten itibaren altı oyuncu ile girmiş ve turnuvanın sonuna kadar aynî oyuncular ile bitirmiş ve hiç bir zaman oyuncu değiştirmemiştir. Bu altı oyuncunun her birisinin ayrı ayrı meziyetleri ve kendilerine göre teknik evsafı vardır. Bu altı ayrı ayrı maharet bir araya geldiği vakit namağlûb bir takım vücude getirmiş ve turnuvanın devam eden müddetince seyircilere çok zevkli maçlar seyrettirmişlerdir.

Namağlûb takımın oyuncuları:

Süheylâ Yalkın, Fatma Akansoy, Nurinnisa Elkâtib, Güner Berksoy, Lâtife Yücedağ, Piraye Devami.

Şampiyon takımı tebrik ederken yaptığı maçları gösterir cedveli de dercediyoruz.

S. Ceylân

* *

Türkiye Kros şampiyonası

Balkan kır koşusu şampiyonasına seçilecek millî takımımızı tesbit edecek olan Türkiye kros şampiyonasına iştirak edecek 19 mıntakanın atletleri cumartesi günü şehrimizde olacaklardır. Pazar günü koşudan sonra Heybeliadada atletlere federasyon tarafından bir çay verilecektir.

Atletler pazartesi günü hep birlikte Taksim âbidesine çelenk koyacaklardır.

Yugoslav takımı geldi

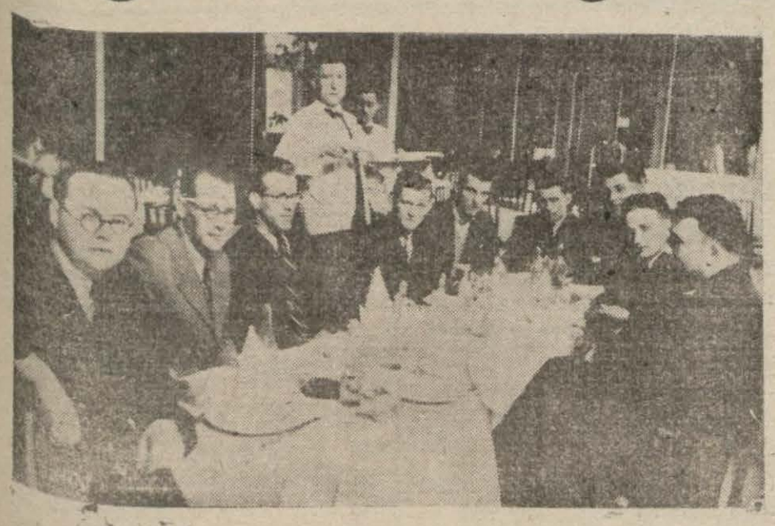

Yugoslav güreşciler

Yugoslav güreş takımı dün sabah şehrimize gelmiş ve Tokatlıyan otelıne inmiştir. Takım dokuz kişiden ibarettir. Yunanlılar bugün, Rumenler de yarın şehrimizde olacaklardır.

Kulisler arasında

Birkaç gün devam edecek çok güzel ve çok dedikodulu bir yazı serisi.

Bu röportaj için FARUK KÜÇÜK bu akşam bizzat Halk Opereti Tiyatrosunda sahneye çıkarak ÜÇ KUYUMCU operetinde rol alacaktır.

Son günlerde

(Başmakaleden devam)

ilân etmemiştir! Bunlar yakın mazide yaşamış insanlar için akıl almıyacak vakialar ve garibeler idi. Fakat bugün alıştık. İspanya topraklarında Almanya ile İtalya Rusyaya karşı harbettiler. Bu devletlerden hiç birinin arasında resmî bir harb hali örmedik.

Bugünkü bu ananeye göre, Rusyanın da Almanyayı gerek askerlik bakımından takviye etmek, gerek beslemek gibi bir çok yardımları olur da yine resmen bitaraf görünmesi mümkündür. Fakat buna mukabil Fransa ile İngilterenin de herhangi bir bahane ile Rus topraklarına tecavüz ettikleri halde Rusya ile harbetmiyormuş gibi davranmaları mümkündür. Nasıl bugün Rusya Finlandiyada hürriyet lehinde vuku bulmuş bir isyana ve teşekkül etmiş yeni bir hükûmete yardım etmekten başka bir şey yapmadığını iddia ediyorsa Fransız ve İngilizler de meselâ Rusyanın bilmem neresinde isyan etmiş bir millete yardım için Rus topraklarına girmiş olabilirler ve Moskova hükûmetine karşı hiçbir fena niyetleri olmadığını söyliyebilirler.

Demek istiyoruz ki, artık devletlerarası münasebetlerde hiç kaide, mantık, hak kalmamıştır. Gülünç, kimseyi aldatmaz zavahir altında, menfaat neyi icab ederse onu yapıp duruyorlar. İşte vaziyet bu realite bakımından düşünülürse Rusyanın Almanyaya yardım hususunda işin tadını kaçıracak derecede gayret göstermesi ve işi ciddiye alması İngiltere ile Fransayı lâkayd bırakmıyacaktır hükmü verilebilir. İki mühim gazetenin muhtelif mevzular üzerindeki yazıları bu itibalra çok manalıdır.

Meselenin Karadenize taallûk etmesi bizim bilhassa dikkatimizi celbedecek bir mahiyet arzeder. Böyle nazik bir zamanda hudud hâdiselerinin mühim tesirler yapabilmeleri mümkün olduğu için iki komşunun bu hususta gayet tedbirli bulunmaları ve yanlış anlaşmalardan çekinmeleri en birinci vazifedir. Halbuki hâlâ hakkında mufassal malûmat almadığımız Karadenizdeki Rus deniz manevraları bu hakikatten büyük bir gaflet eseri arzediyor. Ayni zamanda Rus gazetelerinin Türkiye aleyhine neşriyatta devam etmeleri Moskovanın dünyadan pek ayrı yaşamasına ve realiteyi gözden kaybetmesine hamlolunsa bile bizde nahoş bir tesir husule getirdiği saklanamaz. Harb istemiyen, mesele çıkarmak için vesile aramıyan Türkiye ayni samimiyet ve iyi niyeti komşularından da beklerse fazla bir talebde bulunmamış sayılmalıdır.

Rusyanın da harb faaliyeti içine atılacağına dair bu alâmetler az çok bir ciddiyetle böyle ortada dolaşırken, öte tarafta sulh teşebbüsleri sözü de ağızlarda geziyor. Bu iki zıd rivayeti telif edebilmek zordur. Her halde, hakikî vaziyet, daha ziyade, ihtiyatlı ve tedbirli bulunmayı emredecek bir mahiyettedir. Mesele ne halledilmiştir, ne halledilmeğe yaklaşmıştır. Daha başlangıcın başlangıcında bulunuyoruz. Beşeriyet büyük bir imtihan geçirecektir. Kurtuluş zor ve uzun olacaktır.

Hüseyin Cahid YALÇIN

italya harbe ne zaman iştirak edecek

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İtalya bugün harb haricidir. Fakat tehlike yarın Balkanlara Rusya yüzünden sirayet ettiği takdirde, İtalya artık harbe iştirak etmek mecburiyetinde kalacaktır. Çünkü Akdeniz bizim için ne kadar ehemmiyetli ise, Tunada okadar ehemmiyetlidir.

Düğün günü kaçan gelin

Gemlik, (Hususî) — Ali Kaptan namında birinin kızı Nebahat düğünü yapılacağı günün sabahı evinden kaçmış ve zabıtaca yapılan bunca araştırmalara rağmen henüz bulunamamıştır.

Mein Kampf
Adolf Hitler

Türkçeye çeviren : HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Yeni fırkanın programı 25 noktada teksif edildi

— 143 —

Bilâkis, taraftarlarını sırf "münevver,, muhitlerden toplıyan siyasî bir hareketin bu yüzden daha çok kıymeti haiz bulunduğunu ve iktidar mevkiine erişmek hususunda kültürsüz kütleye nisbetle daha çok şansları olduğunu zannetti. *Hiçbir zaman anlaşılmadı ki, bir siyasî partinin kuvveti katiyen azalarının her birinin zekâsında ve fikrî istiklâlinde değildir, daha ziyade azanın manevî kumandayı takib hususunda gösterdikleri itaatta ve disiplin ruhundadır.* Kat'î ve müessir olan şey bizzat şeflerdir. İki kuvvet karşılaştıkları zaman, zafer askerlerinden her birinin en fazla strateji tahsili almış olduğu tarafta tecelli etmez. En iyi kumanda ve en çok disiplinli, en körükörüne itaatlı, en çok temkinli efrad hangi tarafta ise o muzaffer olur. Felsefî bir sistemi realite sahasına çıkarmak istediğimiz zaman bu, esaslı bir mefhum ve kaidedir ki hiçbir zaman gözümüzden uzak durmamalıdır.

Binaenaleyh, eğer biz telâkkilerimizi muzaffer kılmak için onları bir mücadele partisi haline kalbetmek ıztırarında kalırsak, mantıkan, bu partinin programının eldeki insan malzemesini hesaba katması icab eder. Hedefler vesaik ve müdebbir fikirler ne kadar sarsılmaz olmak lâzım ise propaganda programı da yardımları olmazsa en güzel fikirlerin bile ebediyen bir fikirden ibaret kalacakları kimselerin ruhlarına doğru bir psikoloji ile ve akılhca intibak etmelidir.

Bugün muzlim bir tasavvur ve arzudan ibaret bulunan ırkçılık fikri parlak bir muvaffakiyet elde etmek istiyorsa bütün ideal sisteminin içinden birtakım müdebbir prensipler istihraç etmeli ve bunların gerek şekli gerek esası büyük bir insan kütlesine kabul ettirebilecek halde bulunmalıdır. Bu kütlenin yani Alman amele sınıfı bu fikrin mezheb uğurundaki mücadelenin yegâne muvaffakiyet garantisidir.

Bunun içindir ki yeni partinin programı birkaç esaslı prensipde, yani ceman *yirmi beş* umdede teksif edildi. Bunlar halk adamına evvelâ ırkının emelleri hakkında kaba surette bir fikir ve hayal vermeğe hizmet edeceklerdir. Bir dereceye kadar *siyasî bir iman beyannamesi* vücude getirirler; herkesi davamıza celbederler. Bundan başka müşterek bir vecibeyi mu şahhas hale sokarlar ve yeni taraftarları eskilerle mezcederler.

Bütün bunlarda, hiçbir zaman gözden uzak tutmamalıyız ki, hedeflerinde mutlak bir isabeti haiz bulunan *parti programı*, kaleme alınırken, bazı mühim psikolojik mülâhazaları hesaba katmak mecburiyetinde kalmıştır. Zaman ile pekâlâ kanaat getirilebilir ki müdebbir prensiplerden bazıları başka surette serd ve isbat olunabilir, daha muvaffakiyetli bir suretet kaleme alınabilirdi. Fakat bu yoldaki herhangi bir teşebbüs fena bir netice verecektir. Bu suretle tamamen sarsılmaz bir halde kalması icab eden bir şey münakaşaya terkedilmiş olur. Halbuki, münferid bir nokta akideden ayrı bir halde kalır kalmaz, münakaşa yalnız daha iyi bir serd ve isbat şekline, ve bilhassa, akideyi takviye eden bir düstura müntehi olmazsa daha ziyade sonu gelmez, münakaşalarda umumî bir mübhemiyete sizi götürür. Bu gibi hallerde, daima, müreccch olan şeyi itina ile düşünmek lâzımdır: Hareketin içinde bir ayrılığa sebeb olan yeni bir tahrir tarzı mı yahud o dakika için ihtimal ki hepsinin en iyisi olmıyan fakat muhtar, sağlam ve mükemmel bir dahilî vahdet teşkil eden bir şekil mi daha iyidir? Çünkü tadilât yalnız bulunacak haricî şekil hakkında tasavvur ve tecviz olunabileceği için, daima bu kabil değişiklikler hoş yahud temenniye şayan görünebilirler. *Fakat büyük tehlike insanların sathî karakterlerinin kendilerine hareketin esaslı vazifesinin sırf bir programın tahrir şekline aid bu meselede toplandığı zannını vermesindedir.* Bu şerait altında, bir fikir uğrunda mücadele etmek iradesi ve kuvveti silinir. Dışarıya tevecciih etmesi lâzımgelen faaliyet içeriye doğru döner ve program hakkında dahilî münakaşalar içinde yıpranır. Büyük hatlarındaki isabet hiçbir zaman şüphe götürmiyen bir mezheb için realiteye tamamen tevafuk etmiyen bir ifade şeklini muhafaza etmek, bunu ıslaha kalkıp da o zamana kadar granit kadar metin kalmış olan partinin akidesini umumî bir münakaşaya mevzu yapmaktan daha az zararlıdır. Parti henüz galebesini temin maksadile mücadele ile meşgul olduğu müddetçe akideyi umumî bir münakaşaya tâbi tutmak bilhassa imkânsızdır. Çünkü bir mezhebin haricî bünyesi mütemadî tadillere tâbi tutulmak suretile etrafa şüphe ve kararlızlık neşredilirken insanlara bir mezhebin isabeti hakkında körükörüne bir iman ve kanaat nasıl doldurulabilir?

Binaenaleyh, esaslı noktayı hiçbir zaman haricî şekilde aramamalıdır, onu yalnız derin mânada aramalıdır. Bun mâna ise hiç değişmez. Hareketin menfaati namına temenni olunur ki o bütün tereddüd ve nifak sebeblerini bertaraf ederek kendisini muzaffer kılmak için icab eden kudreti muhafaza etsin.

Burada da Katolik kilisesinden ders almamız lâzımdır. Onun mezheb binası birçok noktalarda - ve çok kere bedihî bir surette - müsbet ilme ve tedkik ve müşahedeye mukavemet arzetmesine rağmen, mezhebinin tâbirlerinden bir küçük cümleyi bile feda etmez. Pek doğru olarak takdir ve teslim etmiştir ki kendisinin mukavemet kuvveti zamanın ilmî neticeleri ile az çok mükemmel bir tetabuk temin etmekte değildir. Zaten bu ilmî neticeler hiçbir zaman kat'î addolunamazlar. Bu mukavemet kuvveti bir defa da kat'î surette teessüs etmiş akidelere bağlılığındadır. Heyeti mecmuaya bir iman vasfını izafe eden şey bu bağlılıktır. Onun için, bugün her zamankinden ziyade kuvvetle ayakta duruyor. Hattâ bir kehanet halinde temin edilebilir ki el ile tutulması imkânsız hâdiselerin muttasıl tadilâta uğrayan ilmî kanunlara meydan okumaları nisbetinde, katolik kilisesi, bir sükûnet kutbu haline girecektir ve hadsiz hesabsız insanların bağlılıkları da körükörüne bu kutba doğru teveccüh edecektir.

Binaenaleyh, kim ırkçılık fikirlerinin zaferini gerçekten ve ciddî surette arzu ederse, şu fikri zihnine iyice sokmalıdır ki zafer evvelâ bir mücadele partisinin işe müdahalesine behemehal ihtiyaç gösterir. Sonra, böyle bir parti, programının vücude getirdiği sarsılmaz temele malik olmadan payidar olamaz. Her derdle emniyetin ve sağlamlığın şartı bu programdır. Parti bu programın tahrirî işinde zamanın ruhuna mümaşat etmek hakkına malik değildir. Bilâkis, program bir kere gayet iyi bir surette kararlaşınca, ona ebediyen değilse de herhalde sarfedilen gayretler muvaffakiyetle tetviç edilmediği müddetçe bağlı kalmagider. Bu gayeye varılmadan evvel, programın falan veya filan noktasının münasib olup olmadığı hakkında açılacak herhangi bir münakaşa partinin vahdetini kıracaktır ve buna iştirak etmiş olan taraftarlarından hepsinin mücadele ruhunu zayıflatacaktır.

[Devamı var]

HİKÂYE

Müstakbel evlâd

Yazan : Enver Naci GÖKŞEN

On senedir evliydiler. Fakat hiç çocukları olmamıştı. "Çocuk!„ diye çıldırıyorlardı. Konu komşunun her tavsiyesini tuttular; neye baş vurdularsa faydası olmadı...

Bazı akşamlar bir yavrunun hasretile içleri sızlarken karı koca münakaşaya girişirler, suçu biribirlerinin üstüne atarlardı. Hattâ arada bir Hüseyin Salmanın:

— Ne ettim de seninle evlendim!..

Diye sızlandığı da olurdu. Kezban, komşu çocuklarına, koyunlarına, tavuklarına düşkünlüğü ile analık hissini teskine çalışırdı.

Fakat Tanrıdan ümidlerini kesmemişlerdi; bir gün gelecek, güzel, gürbüz bir evlâdları olacaktı. Ah, o günü bir görselerdi!.. O gün için kurbanlar mı, ziyafetler mi adanmamıştı!...

Kezban, altı çocuklu bitişik komşusunu kıskanır, bazan içten içe bu fizyolojik adaletsizliğe isyan ederdi. Her yeni bir çareye başvurdukça taze bir ümide kapılırdı. Kocası kendisinden bön bir adamdı. Karısının ümidlerine ayni safiyetle inanmıya, bel bağlardı:

— İnşallah karıcığım, o günleri de göreceğiz. Aslan gibi bir oğlumuz olacak...

Kezban itiraz eder:

— Yooo.. ben oğlan istemem. Kız olsun...

— .....

Her ikis de beklenen, fakat erişilemiyen, arzuların gezdiği bir nevi gayri tabiilik içinde hakikatin dışına çıkar, hayallere dalarlardı.

Bir gün, komşulardan kimsesiz, şunun bunun yardımile geçinen bir acuze, Esma hanım, Kezbanın saf inancından istifade ederek ona yaranmak, giyecek ve yiyecek bakımından faydalanmak için ortaya bir fikir attı:

— A kızım, ne tasalanıyorsun? Er geç bir evlâdın olacak. Hem herkese parmak ısırtacak kadar alımlı, gösterişli bir evlâd!.. Size çektiğiniz bütün üzüntüleri unutturacak!..

— Bunu nereden anlıyorsun teyze?..

— Sen bir yaşında iken annen öldüğü için bilmezsin. Anneni de, babanı da çok iyi tanırım. Onların da tam dokuz sene çocukları olmamıştı. Yedi sene sonra sen dünyaya geldin. Söz aramızda amma yavrum bu kabahat senin. Sen de annene, babana çekmişsin. Sabret, bekle! Akşama, sabaha bir yavrun olacak.

Bu sırrı öğrendiği günün akşamı kocası eve geldiği zaman Kezban müjdeyi verdi. Suçu kendi omuzlarına aldığı için kocasına karşı parça parça oluyor, onu gözünde büyültüyor, kahramanlaştırıyordu. Kocası:

— E, artık oğlumuza bir ad bulalım Kezban?

Deyince ilk defadır ki ona itiraz etmedi; "ben kız isterim„ demedi.

— Peki kocacığım, adı ne olsun?

— Kendi aile adımızı veririz. Namımızı yaşatır.. sen de, ben de ölünce Samanlar lâkabını kim yaşatacak?..

— İyi, güzel!. Oğlumuzun adı Salman olacak. Alâ!..

* * *

Günler geçiyor, ismi kendinden evvel dünyaya gelmiş olan yavru doğmuyordu. Karı, koca ayni tevekkül ve iman ile bekleşip duruyorlardı.

Kezban yine evinin bahçesile, hayvanlarile meşgul; avunmağa çalışıyor...

— Kocacığım, çocuğumuzun boyu uzun olsun diye niyet ederek bugün evin yanına bir kavak fidanı diktim.

— .....

Günler, haftalar, aylar geçti. Kavak, rüzgârlarda korku ve hüzün verecek kadar büyüdü, evin tepesinden bakmağa başladı. Fakat ananın, babanın kafasında doğan çocuk bir türlü gözlerini dünyaya açamadı.

— Kocacığım, aklıma iyi bir fikir geldi; sen bir buzağı al, onunla eğlenir, avunurum; büyüyüp inek olduğunda da sütünü bol bol Salmanımıza içiririz.

— Peki.

Hemen ertesi sabah pazardan bir buzağı alındı.

Aradan yine günler, haftalar, aylar geçti. Delişmen, haşarı buzağı gelişti, gelinlik çağına geldi, güzel bir inek oldu. Çok geçmeden hanımı kıskandıracak bir süratle gebe kaldı; çoluk, çocuğa karıştı.

Hâlâ Salman ortalarda yoktu...

Bir akşam karı, koca kavak ağacının önündeki pencereden bakarlarken gözgöze geldiler. Gözlerdeki mâna kelimeleşti:

— Salman büyüyünce ya bu kavağa çıkmak ister ve bir gün düşüp ölüverirse!..

Bu tehlikeli ağacın ertesi gün kesilmesine karar verildi. Onu diken eller devrilmesine de yardım etti.

* * *

O sabah Hüseyin Salman ahırdan sabık buzağının, genç ineğin yanından dönerken heyecanlı ve telâşlı idi.

— Bu hayvan, diyordu, hâlâ hırçınlığını bırakmamış. Tosunun yanına yaklaşmadı, homurdanmağa, bana boynuz vurmağa kalkmasın mı? Karı, bu mahlûkun bir gün yine huysuzluğu tutar da o pala gibi boynuzlarını bizim Salmanın karnına batırıverirse ne ederiz? Haydi gel, şunu keselim!..

Kezban daha akıllı çıktı:

— Günahtır, yavrusile beraber satalım.

Hemen ertesi gün bu karar da yerine getirildi.

* * *

Karlı bir kış günüydü. Karı, koca kasabanın kış halini görmek için kiremidsiz, toprak dama çıkmışlardı. Komşu çocuklarının damdan dama kar topu oynadıklarını gördüler. Yine gözgöze geldiler. Biribirlerine demek istiyorlardı ki:

— Ya bizim Salman da bunlar gibi kar topu oynamağa çıkar, ayağı kayar da aşağı düşerse... Maazallah.

Erkek yerinden fırladı, aşağı indi, koca bir kazma ile tekrar yukarı çıktı... Müstakbel evlâdı için tehlikeli gördüğü damı, hattâ evi ortadan kaldıracaktı.

Evlâd hasretile deliye uğrayan bu zavallıyı gören civar damlarda kar topu oynıyan çocuklar, onun bu hareketinin manasını anlıyamadıkları halde, gülüşmeğe, hep birden atışlarını Hüseyin Salmana çevirmeğe başladılar..

Kar topu yağmuruna tutulan Hüseyin Salman bir iki kazma darbesinden sonra damda fazla kalamıyarak aşağı indi...

Adana Gençlerinin kış sporlarına rağbeti

Adana Dağcılık ve Kayakçılık Ajanını tebrik etmek lâzımdır

Adana, (Hususî) — Yurdumuzun birçok köşelerinde günden güne inkişaf etmekte olan kayakçılık, Adana da da iki yıldanberi teşkilâtlanmış bulunmaktadır. Geçen sene ziraat mühendislerinden mürekkeb bir kayakçı kafilesi Pozantının 1300 metre yük sekliğindeki "Şeyhli„ köyüne giderek Toroslarda 1800 metre yükselmişler, karla örtülü bembeyaz dağlar ve ormanlar arasında talim ve gezinti sahaları tesbit etmişlerdi. Bu yıl da, bir iki gün evvel ayni köye çıkmış olan öğretmen ve ziraat mühendislerinden müteşekkil bir kayakçı ekipimiz "Bolkar„ adını taşıyan Toros silsilesinin en muhteşem bol karlı dağının "Topak Ardıç„ mevkii üstün de 2000 metreyi aşan ve şık çam ormanlarının son hududundan yukarıda bulunan geniş sahaya kadar yükselerek dik yamaçlarda günlerce kayak partileri yapmak fırsat ve zevkini bulmuşlardır. Götürülen fazla kayak malzemelerile bu spora çok kabiliyetli görülen 7 köy delikanlısına da kısa bir zaman içinde kayakçılık öğretilmiştir.

Torosların en yüksek noktalarında Adana kayakçılarının meraklı çalışmalarını yakinen görmek için her gün büyük bir köylü kalabalığı ekiple beraber talim sahalarına çıkarak antrenmanlara iştirak etmişlerdir. Köy gençlerinde kyakçılığa karşı uyanan alâka ve görülen istidad kayda değer bir cihettir.

Sporcular öğle yemeklerini ekseriya karlı dağların beyaz sofrasında yemişler, istirahat saatlarını da ormanlarda geçirerek gecelerini köydeki odlarında ve çam kütüklerinin parlak ve kokulu alevleri karşısında telâfi etmişlerdir.

İnsan ve tabiatın uyuşukluğa müsaid bulunduğu bu mevsimde vücudları derin bir cazibe ile harekete getiren kayakçılık artık lüks bir ihtiyaç olmaktan çıkmıştır. Bugün, kayakçılık, yurd korunması bakımından da değer biçilmez bir mahiyet almış bulunmaktadır.

Mangal başlarından, dumanlı ve pis havalı kahve köşelerinden kurtularak kendilerini birkaç saat olsun güneşli, karlı dağların heyecanlı yamaçlarına atabilen ve tabiatın bakir güzelliklerini içinden seyreden insanların duydukları neşe ve sevinci belki hiçbir hâdise veremez.

Adana Dağcılık ve Kayakçılık ajanı Sabri Erkılıç ve Beden terbiyesi Adana mıntakası müdürü Rıza Salih Sarayı bu güzel teşebbüs ve çalışmalarından dolayı takdir etmek yerinde bir nezaket olur. Bütün yurd gençlerine iyi bir örnek olabilecek bu çalışmalarile Adana gençleri tebrike şayan bir muvaffakiyet göstermiş oluyorlar.

Yusuf AYHAN

İnegöl tütün Piyasası açıldı

Bu sene fiyatlar çok yüksek

İnegöl, (Hususî) — Yeni senenin ilk tütünleri bugün piyasaya çıktı ve İnegölün şimdiye kadar görmediği bir fiyatla satıldı.

Bilhassa inhisarlar idaresinin böyle uygun fiyatla mübayaaya başlaması avansla tüccarlara bağlanmış olan köylüyü çok sevindirdi.

İnegöl her sene 600 - 700 bin kilodn fazla tütün yetiştirir. Ve İnegöl tütünleri Avrupa harmanlarının esasını teşkil ettiği için fazla rağbet bulmakta ve hemen ihrac edilmektedir.

Halen İnegölde köylüye avans dağıtmış birçok Türk tüccarları olduğu gibi büyük mikyasta iş yapan Ostura ve Felemenk adında ik ecnebi şirket vardır. Her sene olduğu gibi bu sene de tüccar ve şirketler arasında nâzım bir rol oynıyarak köylünün elindeki tütünün değer fiyatla satışını temin eden İnhisar müdürü Nizameddin Katıçelebi Eksper İhsan ve ziraat memuru Abdürrahman Serim bu yıl da ayni gayreti sarfederek piyasanın köylü lehine inkişafını temin edeceklerdir. Şimdiden üstüste 45 - 75 kuruş arasında seyreden tütün piyasasının gün geçtikçe yükseleceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Köylünün bu seneki kadar memnun olduğu hiç görülmemiştir.

Şevket ŞENLET

Gemlik Halkevinin Yıldönümü

Gemlik, (Hususî) — 4 yaşına giren Gemlik Halkevinin yıldönümü merasimi parlak bir surette kutlulanmış, öğretmen Bayan Nebahat tarafından halkevlerinin faaliyeti hakkında güzel bir konferans verilmiş ve gece gösterit kolu tarafından takdire değer bir muvaffakiyetle "Bir damla yaş„ piyesi oynanmıştır.

Erzurumda köylüye verilen konferanslar

Erzurum, (A.A.) — Halkevlerinin yıldönümü münasebetile davet edilen 150köylüye Halkevi binasında tohum ıslah istasyonu şefi ile umum müfettişlik köy bürosu şefi tarafından ziraî mevzular üzerinde iki konferans verilmiştir.

Konferanslarda vali Haşim İşcan da hazır bulunmuş ve köylülerle uzun uzadıya görüşmüştür. Köylüler Halkevinin misafiri olarak üç gün burada kalacaklardır.

Aydının imar plânı

Aydın, (A.A.) — Aydının imar plânlarını yapmak üzere şehrimizde bulunmakta olan kadastro umum müdürlüğü fen müşaviri mimar Mitat Yenen Halkevinde şehircilik ve Aydının imar plânı mevzulu bir konferans vermiş ve dinleyicilere projeksiyonla Türk şehirciliğine aid birçok fotoğraflar göstermiştir. Halkın pek ziyade alâkasını kazanan konferansta mebusumuz Mazhar Germen ile vali, belediye meclisi azaları ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuşlardır.

KEL ALİÇO İLE SULTAN AZİZ

No: 103

YAZAN : *M. Sami KARAYEL*

Kendisi de, arkasında hilâl gömleği, meydana hâkim bir kral gibi yalnız başına peşrev yapmağa başladı. Seyirciler, oldukları yerden bağırıyorlardı:

— Yaşa Aliço!.

— Aferin Aliço!...

Memiş, fena vaziyette kalmıştı. Artık davul zurnalar ötmüş, her şeye meydan hâkimdi.

Memiş, daha hâlâ söyleniyordu:

— Hain herif! Çoluğumuzun, çocuğumuzun nafakasını bile çıkaramıyoruz.. diye söylendi. Vali, bunun üzerine Memişe:

— Memiş oğlum tut!.. Allah büyüktür.. dedi.

Memişin gözleri kızmıştı. Bu, heriften illâllahdı. Koca Kırkpınar güreşinde bile on para almadan döneceklerdi. Bu, her yerde böyle idi. Söylene söylene meydan yerine geldi ve davulculara zurnacılara işaret ederek:

— Güreşeceğim !..

Diye bağırdı. Peşrev yapan Aliço ya da dönerek:

— Dur be!.. Çalmadan oynama be!. dedi.

Aliço, peşrevi bıraktı. Gülerek:

— A be! Keşkülü attın mı elinden be?..

Diye alay etti. İki pehlivan kazan dibine geldiler. İhtiyar cazgır kıs kıs gülüyordu.

Bir yandan da Memişe:

— Ülen susak, işin mi yok.. nene lâzım senin?..

Diye söyleniyordu. Memişin kel kafası kızmıştı. Güreşecekti. Silivri güreşinin ıztırabını unutmuştu.

Fakat, Memişin verdiği karar şu idi:

— Güreşi ancak yarım saat tutacak; eğer bir biçimine getirip hasmını yenerse ne âlâ, yapamazsa ezilmeye meydan vermeden pes edip meydan yerinden çekileckti.

Kl Memiş, Silivri güreşi esnasında yazdığım gibi çetin ve anûd bir pehlivandı. Çok cüretkâr ve cesurdu.

Memiş, ayni zamanda okkalı ve usta bir adamdı. Fakat, Aliçonun yapısı, güreş çalımı, ustalığı, zekâsı onda yoktu.

Aliço bir âlemdi, analar onun ayarında pehlivan doğurmamıştı. Tutuşları, güreşe girişleri, soğuk kanlılığı, haddinden fazla temkinli oluşu fevkalâde cüreti, kuvvetini boşa sarfetmemesi, kendini hasmına taşıtma, ilh... birer harika idi.

Aliço, Sultan Aziz gibi devcüsse ve sırtı yere gelmemiş mahir bir pehlivanı paça kasnak açıvermişti.

Aliço dünya rekordmeni, eşsiz bir pehlivandı. Elli altı yaşına kadar eşsiz yaşadı.

Yirmi altı sene gelip geçen namdar ve eşsiz pehlivanlar hep başaltı derecesinde güreşti.

Aliçonun bulunduğu meydanda baş güreş olmadı. Bu pehlivan yirmi altı sene başpehlivanlık güreşini spor tarihinden sildi.

Sultan Aziz, Aliçoyu saraydan uzaklaştırdıktan sonra, ancak bir sene tahammül edebilmişti.

İzzeti nefsi rencide olan Sultan Azizin gece uykuları kaçmıştı. Her türlü süiistimalden elini çekerek tam bir sene durmadan idman edip beslenen padişah bir sene sonra birdenbire Aliçoyu sarayına çağırtmıştı.

Padişahın maksadı, hasmından mağlûbiyet acısını çıkarmaktı.

İlle, Aliçoyu yenmek, eşsiz kalan varlığını yenilemek istiyordu.

Padişah; bir sene içinde örs gibi olmuştu. Önüne geleni kıracak, çekilleri eğecek hale gelmişti.

Gizli, gizli çalışan padişah, yalnız Aliço için hazırlanmıştı. Tam kıvamını bulunca; yakapaça, zaptiyeler vasıtasile Aliçoyu saraya getirtmişti.

Aliçonun Sultan Azizle ikinci güreşini sırası geldiğiz aman yazacağım. Şimdi gelelim, yine Kel Memişe :

Kel Memiş, hıza gelmişti. Fakat, Aliço ile oturup belli başlı bir güreş yapmanın neye mal olacağını bildiği için işi kısa kestirmeden, hallet-meğe çalışıyordu.

Halbuki, Aliço, hasmına zırnık bile vermiyordu.

— İşte meydan!

Diyordu. Aliço bu işde haklı idi. Hem de çok haklı... Zaten Vali Paşa da karar vermiş bulunuyordu.

Aliço; davul zurnalar vururken yağlanmağa bile lüzum görmeden güreşecekmiş gibiydi.

Nihayet; Kel Memişle, Aliço meydanda karşılaştılar. Zavallı Memişin yüzü sapsarı idi. Heyecan içinde olduğu muhakkaktı. O, yüzde yüz biliyordu ki, hasmını yenemiyecekti.

Fakat; her ne pahasına olursa olsun bu herifle bir kaç hamle boğuşacak. Eğer, bu bir kaç elense içinde bir şeycikler becerebilirse bir taraftan yapışacak, hasmını mağlûb edecekti.

[Devamı var]

Askerlik İşleri

İlân

Malûl sübay ve erat ile şehid yetimlerini şubeye davet

Beşiktaş askerlik şubesinde kayıdlı bilûmum malûl sübay ve erat ile şehid yetimlerinin senelik yoklamalarını yaptırmak üzere 1 mart 1946 tarihinden 31 mart 940 tarihine kadar ikişer aded vesikalık fotoğraflı nüfus hüviyet cüzdanı, resmî senedi ve ikramiye tevzi cüzdanları ile pazartesi, çarşamba ve cuma günleri şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

* * *

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden:

1 — Aşağıda adları yazılı yedek sübayların muamelei askeriyeleri tesbit ve tevsik edilmek üzere hüviyet cüzdanlarile birlikte hemen şubeye gelmeleri.

2 — Bu sübayları bilen ve tanıyan varsa şubeyi haberdar etmeleri ilân olunur.

Topçu ölçme asteğmen Hasan oğlu Rahmi Çoruh 322 "43158„

İstihkâm asteğmen Talât oğlu Ahmed Avni İstanbul 318 "1775„

İstihkâm asteğmen Ahmed oğlu Mehmed Fahri 318 "30560„

İstihkâm asteğmen Atıf oğlu İbrahim Halil İstanbul 319 "32270„

ESRAR KUMKUMASI

Tefrika No : 25

Şu hale göre hemen hırsızlığı da o akşam yapmak lâzımdı, zira, ertesi sabah Şipman mücevherleri tekrar muayene ettiği zaman bunların yalancı olduğunu anlıyacaktı. Bu heriflerin soğuk kanlılıklarına da hayret etmemek mümkün değil... Roberstonun el yazısına kimse bakmak lüzumunu hissetmiyor. Halbuki Knopfa mektubu yazan odur. Hırsızlığın yapılacağı gece mahsus oradan kendisini ayırtmıştır. Roberstona gelince, şeriki cürmü serseriyi daha doğrusu Knopf'u kapının önünde bekliyor. Ve uzaktan D. 37 yi görünce, arkadaşının üzerine çullanıyor, ve tabiî bu dövüş esnasında serserinin yani Knopf'ın üzerinde bulunan mücevherler Robertson'a geçiyor. Onun için de serseri, gayet sakin bir tarzda D. 37 ye caketini uzatmıyor ve hattâ onunla alay ederek pantalonunu bile çıkarmağa kıyam ediyor.

Knopf serseri kılığında tevkif ediliyor. Fakat onun bu çifte rolü uzun müddet oynamasına imkân yoktur. Şu halde onu tahliye ettirmek lâzım. Bu daleverayı bulmakta zorluk çekmiyorlar. Ve sözde bahçede mücevherler bulunuyor. Öyle ya mademki hırsız onları buraya gömmüştür. Kendisinin, buraya gelip bunları alması da beklenebilir. Şu halde mutlaka, serseriyi polis tahliye edecek ve arkasına düşecektir. Nitekim öyle de oluyor. Knopf tahliye ediliyor. Bir müddet sağda solda dolaşıyor. Nihayet kendi mahallesine geliyor. Geldiğini yolun ortasında bir pipo yakarak arkadaşı Robertsona haber veriyor. Bahçe duvarından taşlar çekilerek ufak bir delik açılmıştır. O delikten içeri kayıyor. Ve tabiî Howard oraya gelinceye kadar taşlar yerine konuyor. Knopf derhal yukarı çıkıyor. Banyo odasına giriyor. O sırada Howard kapıyı çalıyor. Kapının arkasından görünüyorlar. Knopf Yahudi taklidi yaparak Howard'ı savuyor.

Artık Knopf, Knopf olarak yaşıyacak Robertson da Robertson olarak kalacaktır. Ortadaki serseri de tegayyüp edecek ve bütün araştırmalara rağmen bulunamıyacaktır.

— Tuhaf şey!.

— Pek tuhaf..

Şimdi size Knopf'un ne olduğunu da anlatayım.

İhtiyar adam cebinden bir salname çıkardı. Bunda bütün mücevhercilerin isimleri yazılı idi:

— Bak, dedi

Gözlerimle okudum. Knopf ve Şürekâsı... Altında da şu ibareler yazılı idi:

"İşe başladıkları sermaye mikdarı 25.000 İngiliz lirası, pisanın en kuvvetli kuyumcusudurlar.„

Diğer şerikin ismine bak. Robertson. Tamam.

Müessesenin muvaffakiyeti çok büyük... İtibarı yerinde.

İhtiyar güldü:

— Hakları da var, dedi. Köpoğlular, hem zeki hem de Yahudi, elbet muvaffak olacaklardı..

Kadehini birdenbire boşalttı.

— Hadi, dedi, ben gidiyorum. Şu işteki marifete bak... Sen de hayran oldun ya (*).

Bu sefer meyhaneden beraber çıktık.. o köşeyi döndü ve karışık yollarda kayboldu.

* *

Yeraltı treninde esrarengiz bir ölüm

Kulağıma birisi eğildi:

— Merhaba baym.

Kafamı çevirdim, ihtiyar, garib bir adam.

— Merhaba...

— Sizden bir ricam var... Yarım saattenberi yanınızda oturan şahs bana tarif eder misiniz?..

— Kim oturuyordu, yanımda? Vallahi pek farkında değilim.

İhtiyar adam, yüzüme şöyle bir baktı. "Amma da yaptın ha!„ der gibi güldü.

— Evet, dedi, belli karnınız fazlaca acıkmış olacak.. Tereyağlı ekmeğinizi yerken sağa sola pek bakmıyordunuz... Fakat ne de olsa canım, haydi şöyle hafızanızı bir yoklayın!...

— "Esmer miydi, sarışın mı? Keyifli mi oturuyordu, mütecessir bir hali mi vardı?.. Boyu uzun mu idi, kısa mı?.. Artık bu kadar ufak teferrüatın da farkına varmadınız mı?

Ben Kilimor akarêtlerindeki hırsızlık vakasını dinledikten sonra hayli zaman bu meyhaneye gelmemiştim.

[Devamı var]

(*) Bu hâdiseyi hikâye eden kitab çıktığı zaman tesadyf, İsviçrede yukarda izah ettiğimiz tarzda bir hırsızlık oluyor. Polis bütün araştırmalara rağmen neticeyi elde edemiyor. Fakat bu vakayı okuyan bir komiser tahkikatı bu yoldan yürüterek neticeye varıyor

MAZON MEYVA TUZU
Müferrih ve midevidir.
İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUĞUNDA, BARSAK TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kullanılabilir.
MİDE ve BARSAKLARI temizler, alıştırmaz ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

NEZLEsiz, GRIPsiz, ÖKSÜRÜKsüz bir kış VALDA Pastilleri sayesinde kabildir.
HAKİKİ PASTİL VALDA ismi üzerinde ısrar ediniz. Her eczanede bulunur. Yalnız toptan satış için MAZON ve BOTTON ecza deposu, Yeni Postane arkası No. 31

Hergün bir röportaj

48 liraya bir kazak

(Baştarafı 4 üncüde)

Bayan da benim aklımdan geçenleri düşünmüş olmalı ki..

— Çok dedi.

— Aman hanum efendi..

— Amanı falan yok. 45 e olmaz mı?..

Eyvah kadının kocası yandı. Ben de pazarlık edecek sandım. Her halde patron bu iskontoya razı olacaktı. Aldanmışım.

— Aman hanum efendi diye cevab verdi. Sizin kesmek istediğiniz para bizim bütün kazancımız..

Başkasına olsa bu kadar az kârla satmazdım amma.. siz bizim hem en kıbar müşterimizsiniz, hem de bize reklâm edersiniz. Paral donör söyliyorum hanum efendi bu kazağı sırf reklâm olsun diye bu fiyata yapazayim..

— Peki. Kabul amma model ünik olacak değil mi?..

— Tabiî tabiî.

— Ne gün hazır olacak?

— Gelecek hafta bugün.

Ve simsiyah saçlı, simsiyah gözlü uyoroz mantolu bayancağız çantasından 20 lira çıkardı dükkâncıya uzatarak:

— Şimdilik bunu alın dedi. Üstünü de kazağı alırken veririm. Amma bakın model ünik olmazsa bir daha dükkânınıza adım atmam.

— Merak etmeyin hanum efendi..

Kim haklı

Müşteri çıkıp gidince dükkâncı:

— Gördün mü, dedi.. bizim müşterileri. Fiyatları ucuzlatsak kimse gelmez. Bu müşteri Nişantaşı sosyetesinin en şık giyinen bayanıdır. Ayda yalnız bizim mağazadan bin, bin iki yüz liralık alış veriş eder. Bunların indinde mal ne kadar pahalı olursa o kadar iyidir. E sen söyle bu vaziyette fiyatları yüksek koymamızda kabahat bizim mi?.. Yoksa bu gibi müşterilerin mi?.

Eski arkadaşa söyliyecek bir söz bulamadım. ayrıldım.. Mütavassıt bir memurun bir aylık maaşı değerinde bir kazak alan bu bayanı düşüne düşüne matbaaya döndüm. Karısının bir kazağına 48 lira verebilen bu kocanın kazancının membaını hâlâ düşünüyorum ve ömrüm oldukça da düşüneceğim.

Balkanlara taarruz hangi şartların tahakkukuna bağlıdır

[*Baş tarafı 4 üncüde*]

sahillerindeki deniz ve kara kuvvetlerini takviyeye, nakil vasıtalarını ıslâha hulâsa icab eden hazırlıkları ikmale karar veriyor. Gerçi derhal imkânsız görülüyor. Fakat kat'î karar, prensip tesbit edilmiş oluyor: (Rusya tarihî maksad ve emellerini tahakkuk ettirmek için fırsatı kaçırmaya çalıştır.)

Rusyanın Tarihî Emelleri

Rusyanın Karadeniz kuvvetleri umumî erkânı harbiye harekât şubesi müdürü (Nemiç) de 14/12/1914 tarihli raporunda bu tarihî emelleri şu suretle hulâsa eylemektedir:

(Rusya Balkanlarda ve şarkla garbi birleştiren boğazlar üzerindeki siyasî durumunun hayatî ehemmiyetini daima açık ve vazıh olarak görmüştür. En büyük devlet adamlarımız Türklerin ergeç bu mıntakadan kovulacaklarında ve yerlerinin yeni bir şark imparatorluğu hükûmeti yani bizim hükûmetimiz tarafından işgal olunacağında asla şüphe etmemişlerdir. Ancak Boğazlar üzerinde sağlam bir şekilde yerleşmek ve bunmak suretiledir ki Rusya, tekmil Şarkî Avrupa ile Asyanın bir kısmında sakin bulunan milletleri bir devlet halinde toplıyarak bunlar arasında sulhün teessüs eylemesini temin etmek ve onlara Avrupa kültürünü vermekten ibaret olan tarihî vazifesini ifa eylemiş olacaktır. Tarihinin şanlı devirlerinde Rusyaya hâkim olan siyasetini işaret ve ilham eden bu fikir olmuştur.)

Nemiçin bu sözleri (Evliya Çelebi) nin yukarıda naklolunan mülâhazalarının isabetini hayrete değer bir surette teyid ve isbat eylemektedir.

Rusların Reddettikleri Teklifler

Rusyada Çarlık idaresinin yıkılması, Rusların haricî, dahilî korkunç ve hesabsız felâket ve fecaatlere maruz kalmaları, Osmanlı imparatorluğunun devrilmesi ve umumî harbin uzun sürmesi sebebleri bence hep bu meclisin kararlarında mündemiç bulunmaktadır. Çünkü bu meclis, İstanbul ve Boğazlar için, kat'î ve fiilî olarak Rus hâkimiyetine girmelerinden başka bir tesviye sureti kabul edilmemesine karar vermiştir. Hattâ Türklerle ittifak edilerek esası, Boğazları Rus harb ve ticaret filolarına daima açık bulundurmak, Rusyanın talebi halinde başka devletlerin harb gemilerine kapamaktan ibaret olan hünkâr iskelesi muahedesine (1333) benzer bir anlaşma ile maksadın temin edilebileceğini ve bu sayede bir harbin icab ettireceği büyük fedakârlıklardan ve azîm masraflardan kurtulmak mümkün olacağını ileri sürenlerin bu fikirleri de reddedilmiştir. [1] Bu sebebledir ki 1914 mayısında Çara Padişahın selâmlarını ve temennilerini götürmek üzere İzzet Paşa ile birlikte Kırımda (Livadya) ya giden Talât Beyin Sazanofa ve umumî harb patlar patlamaz Enver Pş. nınİstanbuldaki Rusya ataşemiliteri general Leontiyefe yaptıkları mükerrer ittifak teklifleri kabul edilmiyor. Hattâ Sazanof bütün kuvvet ve nüfuzunu kullanarak İngiliz ve Fransızlarla da anlaşmamıza mâni oluyor. Çünkü bu ittifak ve anlaşmalar şüphesiz Rusların Boğazlardan ve İstanbuldan feragat eylemelerini icab ettirecekti.

[*Devamı var*]

[1] *Constantinople et les D'etroits - S. 43.*

Vapur navlunları tesbit edildi

Zonguldak limanının son fırtınalardan sonra kısmen kapanmış olması ve bazı şileplerimizin müttefikler tarafından kiralanması kömür nakliye ücretlerini bir misli fazlalaştırmıştı.

Evvelce tonu 175-200 kuruşa olan navlun ücretleri tedricen 400 kuruşa kadar çıkmış olduğundan alâkadarlar resmî makamlara müracaatte bulunmuşlar, Münakalât Vekâleti de bu vaziyetin halli için bir komisyon teşkil edilmesini tensib etmişti. Bu komisyonda kendisine vazife verilen İstanbul Mıntaka Liman Reisi dün şehrimize avdet etmiştir.

Komisyon 15 günlük faaliyetten sonra mesaisini bitirmiş ve yeni navlun fiyatlarını tesbit etmiştir.

Zonguldaktan İstanbula 225 kuruşa, Zonguldaktan Derinceye kadar 235 kuruşa, Zonguldaktan İzmire 265 Zonguldaktan Mersine 325, Zonguldaktan Samsuna kadar da ton başına 275 kuruş alınması kararlaştırılmıştır. Bundan sonra bu tarife haricinde hiçbir vapur fazla ücret alamıyacaktır.

Çifte tedrisatın zararları görüldü

İlk ve orta mekteblerde talebe fazlalığı yüzünden yapılan çifte tedrisat sisteminin iyi netice vermediği, bu hususta Maarif müfettişlerinden alınan raporlarda tesbit edilmiştir. Bu itibarla Maarif Vekâleti çifte tedrisat yapan mekteblerde tedrisatı normalleştirmek için yeniden tedbirler almağa ve bilhassa bu mekteblerdeki sınıfların şubelerini çoğaltmağa karar vermiştir. Bu çoğalış tedricî bir surette tatbik edilmek üzere Maarif Vekâleti tarafından organize edilecektir. Hattâ bu hususta gelecek senelerdeki ihtiyaçları da nazarı itibara alarak bir proje hazırlamak üzere tetkikat yapılmaktadır.

Bu projenin ilk tatbiki olarak Pendik orta mektebindeki kesafeti azaltmak üzere Kartalda bir şube açılması kararlaştırılmış ve Maarif Vekili Hasan Âli Yücel de tetkikat yapmıştı.

Bu şube Kartalda halk tarafından 20 bin lira sarfile vücude getirilen mektebde açılacaktır. Mektebde 10 şube olacak ve Pendik orta mekteb müdürü tarafından bir muavin vasıtasile idare olunacaktır.

İNHİSARLARDA :

İnhisarlar idaresinin çıkardığı yeni kolonyalar

İnhisarların piyasadaki kiloluk kolonyalarından sonra 250 gramlık kolonya da çıkarmağa karar vermiş olması kolonya âmilleri arasında endişe ile karşılanmıştır. Kolonyacılar İnhisarlar İdaresine nazaran ispirtoyu daha pahalı fiyatlarla mal ettiklerinden maliyeti de artmakta ve İnhisarlar İdaresi kadar ucuza satamamaktadırlar. Bu sebeble şehrimizdeki 150 ye yakın kolonya âmili resmî makamlara müracaat ederek bu vaziyet için her iki tarafı da tatmin edecek bir formül bulunmasını istemişlerdir. Kolonyacıların bu teklifleri tetkik edilmektedir.

POLİSTE :

Asansörden yaralandı

Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde bir otelde çalışan Konyalı Ali ve Artin temizlik yaparlarken Alinin başına asansör demiri çarpmış, başından yaralamış, bir elinin dört parmağı da iki asansör teli arasında sıkışarak ezilmiş, yaralı Ali Beyoğlu hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Kadıköyünde yangın

Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde Uzunhafız sokağında Ömer Sıtkı karısı Nesrine aid 85 numaralı, üç katlı evde soba borusundan bağdadî tahtaları ateş almış, itfaiye tarafından etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür. Evin Anadolu Sigorta şirketine 1500 liraya sigortalı olduğu anlaşılmış, tahkikata başlanmıştır.

Bir yaralama

Yenişehirde Papasköprüsü sokağında 11 numaralı simitçi dükkânında yatıp kalkan seyyar simitçi Mehmed oğlu Ahmed, meyhanede, berber rakı içtiği arkadaşı Osmanla kavga etmiş ve bıçağını çekerek Osmanı arkasından ağır surette yaralamıştır. Osman hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alınmış, Ahmed, kanlı bıçağile yakalanmıştır.

Başından yaralandı

Kutucular caddesinde 30 numaralı evde oturan Hayriye evinde merdivenden düşerek başından yaralanmış Haseki hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Elini makineye kaptırdı

Ayvansarayda Hisarönü sokağında 39 numaralı evde oturan ve Süreyyapaşa fabrikasında çalışan Adil, fabrikada elini makineye kaptırarak yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

Millî Korunma Kanunu meriyete girerken

Memleketteki kömür istihlâki nazarı dikkate alınarak satışları yalnız Etibank yapacak

İktısad Vekâleti tarafından Ankaraya davet edilen Belediye Reis Muavini Rıfat Yenal ve İktısad Müdürü Saffet Sezen dün sabah Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

İktısad Vekâleti tarafından vukubulan bu davetin sebebi İstanbulun senelik kömür istihlâki ve bunun temini şekilleri etrafında verilecek kararlar hakkında Belediyenin noktai nazarını öğrenmektir.

Malûm olduğu üzere Koordinasyon heyeti tarafından kok kömürlerinin tevzi ve satışı Etibanka inhisar ettirildikten sonra, banka müstakbel buhran ve sıkıntılara mani olmak için her şehirin istihlâkini tesbit etmekte ve bunların süratle o şehirde depo edilmesini temin etmek istemektedir.

İstanbulun senelik kok kömürü istihlâki 76 bin tondur. Bunun 35 bin tonu sömikok, 30 bin tonu Karabük koku ve 11 bin tonu da mahalli gazhanelerin istihsal ettiği gazhane kokudur.

Ankara için tesbit olunan kok kömürü ihtiyacı 41 bin tondur. Bunun 35 bini Karabük koku, 5 bini sömikok, 1 tonu da gazhane kokudur. İzmirin kok ihtiyacına gelince bu İstanbul ve Ankaraya nisbetle çok az ve 10 bin ton olarak tesbit edilmiştir.

Bunun 5 bin tonu sömikok, 2500 tonu Karabük koku ve 2500 tonu da mahallî gazhane kokudur.

Öğrendiğimize göre Etibank her mıntakanın kömür ihtiyacını temin edebilmesi için her şehre aid büyük bir umumî depo tesis edecektir.

Bu suretle tabiî olarak bugün toptan kömür ticareti yapan tüccarlar işlerini bırakmak mecburiyetinde kalacaklardır. Etibank, her şehirde yapacağı satış fiyatını o şehrin belediyesile teşriki mesai ederek tesbit edecektir. Bu suretle halkın aldatılmasına mani olacaktır.

Bankanın kömür işinde yapacağı mühim bir yenilik te sömikok, Karabük koku ve gazhane koklarını birleştirerek yeni bir kömür tipi meydana getirmek olacaktır. Bu kömür mahlûtu yapıldığı takdirde sömikok, Karabük ve gazhane kokları ayrı ayrı satılmıyacaktır. Bütün Türkiyede bu tek kömür tipi cari olacaktır.

Bu işle Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü mesgul olmağa başlamıştır. Enstitü ilmî bir surette sanayi ve ısıtma vasıtası olarak kullanılacak bu kömür mahlûtunun nisbetlerini tesbit edecektir.

Etibank bütün havzalardaki kömür istihsalinin tevzi ve satış işini 1 mart tan itibaren bilfiil eline alacaktır. Bu tarihten itibaren her mıntakanın istihlâk miktarile mütenasib bir şekilde o mıntakaya kömür sevkedilerek depo edilecektir.

Ruslar Fin harbinde ağır zayiat veriyorlar

[Baş tarafı 1 incide]

cebhede yapılmaktadır. Hücumlar bilhassa Viipuri körfezindeki müstahkem adalara ve Vuoksem civarında Salamenkaitaya kadar uzanan bütün cebhe hattında yapılmaktadır.

Viipurinin âkıbeti bu muharebeye bağlıdır. Finler mukavemet etmekte ve Ruslar mühim miktarda insan ve malzeme kaybetmektedirler.

26 şubat günü 18 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Mübalâğalı bir nikbinliğe kapılmadan halihazırda Finler tarafından işgal edilmekte olan mevzilerin bundan evvelki mevzilerden daha iyi tahkim edilmiş olduğu ve arazinin vaziyeti ve ilk Mannerheim hattına nazaran müdafiler için daha istifadesi olduğu iddia edilebilir.

Finlandiyalılar yalnız işgal ettikleri istihkâmlardan dolayı değil, son zamanlarda aldıkları toplar dolayısile de Sovyetlerin topçu ateşine karşı daha iyi korunmuş bir vaziyettedirler.

İlk İsveç gönüllü kıtaları şimal cephesine sevkedilmiştir. Küçük bir Norveç müfrezesi İsveç kıtalarına iltihak etmiştir.

Sovyet Tebliği

Moskova, 28 (A.A.) — Leningrad erkânıharbiye dairesinin 27 şubat tarihli tebliği:

Carelie berzahında sovyet kıtaları düşmanın müstahkem mıntakalarını yararak 9 u betonlu topçu istihkâmı olmak üzere 13 istihkâm işgal etmişlerdir.

Cebhenin diğer mıntakalarında mühim bir hâdise cereyan etmemiştir.

Sovyet hava kuvvetleri muhtelif mıntakalarda düşman kıtalarile askerî hedefleri muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Hava muharebeleri esnasında 6 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Finlandiya hududu, 28 (A.A.) — Petsamo bölgesindeki Sovyet kuvvetleri takviye kıtaatı alarak taarruza geçmişlerdir. Bu bölgedeki Fin mevcudu zayıf olduğundan, Finlandiyalılar yalnız muntazam bir surette ricati temin için şiddetli bir mukavemet göstermekle iktifa ediyorlar. Ricat Nautsi şehrinin cenubundaki hatlara doğru yapılmaktadır. Burada Fin kuvvetleri İneri gölüne dayanmakta ve artık sol cenahlarından çevrilmek tehlikesinden korkmamaktadırlar.

Diğer taraftan Finlandiyalılar sağ cenahlarına yapılacak hücumlara da ha kolaylıkla karşı koyabilirler. Zira burada dağlık ve hâli bir bölge ile himaye edilmektedirler.

İngiliz Gönüllüleri

Londra, 28 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesi, Finlandiya için şimdiye kadar Londra bürosuna 3000 den fazla gönüllü kaydedildiğini ve bunlardan bir kaç yüzünün hizmete kaydedilmiş bulunduğunu yazmaktadır. Bunlar, alelâde yolcu şeklinde yola çıkmış olup, henüz İngilterede bulunan arkadaşlarının eşyasını da birlikte götüren gönüllü kafilelerine, imkân bulur bulmaz iltihak edecekler - dir.

Viipuri Meydan Muharebesi

Helsinki, 28 (A.A.) — Viipuri için yapılmakta olan meydan muharebesi artan bir şiddetle inkişaf etmektedir. Viipuri koyundaki adalarla Vuoksi gölünün orta kısmına kadar uzanan 50 kilometrelik cebhe üzerinde meydan muharebesine iştirak eden Rus fırkalarının adedi 14 tahmin edilmektedir. Bu fırkaların elinde bol topçu, yüzlerce tank vardır ve pek çok tayyare de müzaheret etmektedir.

Viipuri taarruzu 26 şubat öğle üzeri başlamıştır ve o zamandanberi meydan muharebesi fasılasız olarak bütün şiddetile devam etmektedir. Rus tazviki bilhassa Viipuri adaları - na -ki bunların başlıcası Uurasdır - karşı ve Viipuriye giden demiryolu üzerinde kâin Somme köyüne karşı yapılmaktadır.

Ayni zamanda Ruslar Ladoga gölünün kenarınca imtidad eden Taipale nehri üzerinde de şiddetli bir taarruza girişmişlerdir. Bu taarruzdan maksad esasen zayıf olan Finlandiya ihtiyatlarının kabil olduğu derecede mühim kısmını burada tesbit etmektir.

ŞİFA Bulmuş AĞRI

Bay J. O. C. Yazıyor:

Ekseriya okuyoruz. Tedavi gören ilâçlar varmış, fakat, ALLCOCK yakısından bahsedilince, katiyen mübalâğa değildir. Bir zat akşam tatbik ettiği bir ALLCOCK yakısı, bir gece zarfında tesirini göstererek ve devamlı sıcaklık tevlid ederek ağrıyan mahalli teskin etmiştir.

ALLCOCK, Romatizma, Lumbago, Siyatik, delikli ALLCOCK yakılarile şifayab olmuşlardır.

ALLCOCK yakılarının tevlid ettiği sıhhî sıcaklık, OTOMATİK BİR MASAJ gibi hemen ağrıyan yerin etrafını kaplar. ALLCOCK yakılarındaki kırmızı daire ve kartal resimli markasına dikkat ediniz. Eczahanelerde 27 buçuk kuruştur.

MÜTEFERRİK :

Şirketi Hayriye ücretlerinde tenzilât

Şirketi Hayriye ve Haliç ile limandaki küçük nakliye vesaitlerinin ücret tarifelerini tesbit edecek olan Liman tarife komisyonu Mıntaka Liman reisi Refiğin Ankaradan avdeti üzerine bugünlerde fevkalâde bir toplantı yaparak Şirketi Hayriye ücret tarifelerinde yapılacak tenzilâtı tesbit edecektir. Alâkadarların söylediklerine göre Şirketin Üsküdar hattı tarifelerinde tenzilât imkânı mevcud görülmektedir.

Bulgar sefiri Ankaraya gitti

Bulgaristanın yeni Ankara Büyük Elçisi M. Sava Kirof dün akşamki ekspresle şehrimizden Ankaraya avdet etmiş ve istasyonda Bulgar konsolosluk erkânı, Bulgar kolonisi ve alâkadarlar tarafından uğurlanmıştır.

Sefirin bu hafta içinde itimad mektubunu cümhurreisimize takdim etmesi muhtemeldir.

Üç tahkir suçlusu mahkûm oldu

Birinci Ağır Ceza mahkemesinde dün, Cümhuriyeti alenen tahkir etmekten suçlu Mehmed hakkındaki karar verilmiştir. Mehmed, Sultanahmed Üçüncü Sulh Ceza mahkemesinde hırsızlık suçundan mahkûm olduktan sonra koridora çıkınca bağırarak Cümhuriyet hükûmetini tahkir etmiştir. Muhakemesinde bunu tevile uğraşan Mehmedin bu müdafaası varid görülmediğinden, Mehmed, diğer suçile beraber bir sene 23 gün ağır hapse, 4 ay da emniyet nezareti altında bulundurulmağa mahkûm edilmiştir.

• • •

Türklüğü tahkir ettiklerinden dolayı Birinci Ağır Ceza mahkemesinde mevkuf olarak muhakeme edilmekte olan Virjinle Gülizarın suçları sabit görüldüğünden dün birer sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

Benzinden yandı

Kadıköyünde Kurbağalıderede Boyacı Mehmed sokağında 16 numaralı evde oturan hamal Hasan elinde benzin tenekesile giderken elindeki sigaradan benzin ateş almış, Hasanın elleri yanmış, benzinler söndürülmüştür.

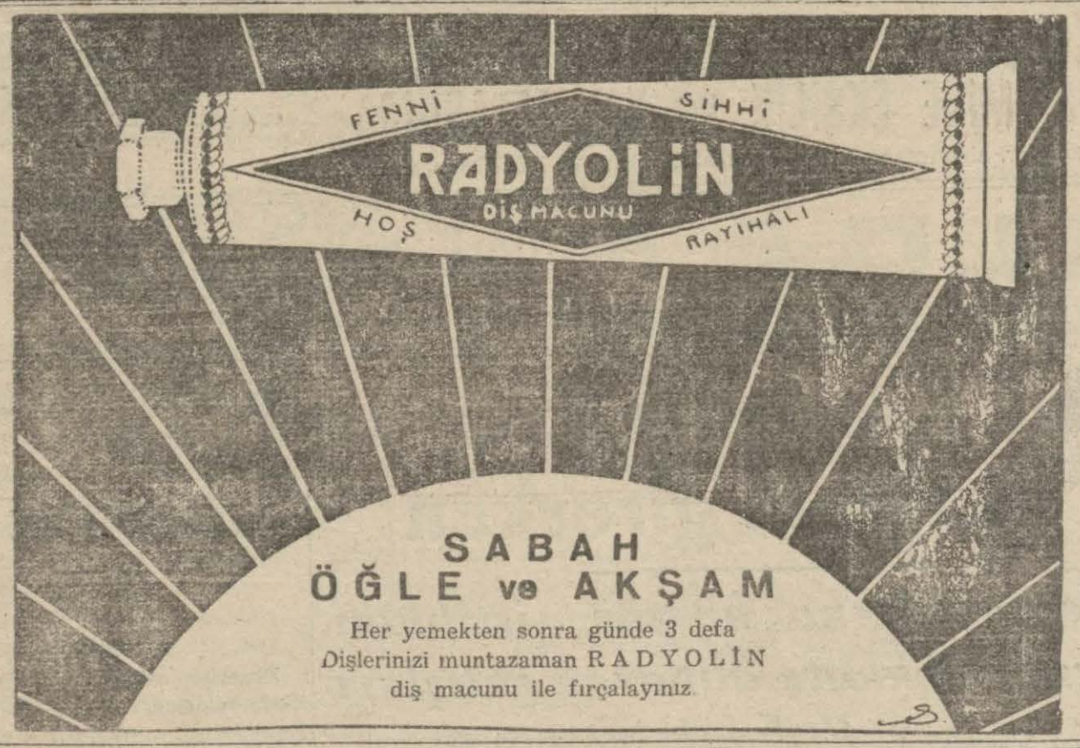

GRİPİN

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Ne fena tenvirat

Yeni TUNGSRAM KRIPTON ampullarını kullanmak suretile, aynı para ile çok daha bol ışık elde edeceğini Patron, neden anlamak istemiyor?

TUNGSRAM
KRİPTON
En az parayа
En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA — İZMİR

Yeni neşriyat :

Erzincan ve Erzurumun kurtuluşu

İstanbul Mebusu ve Emekli General Kâzım Karabekirin geçen sene gazetemizde intişar eden "Erzincan ve Erzurumun Kurtuluşu,, ismindeki eseri kitab halinde çıkmıştır. Bu eser, Generalin "Cihan Harbini Nasıl İdare Ettik?,, serisinin üçüncü kitabıdır. Bir çok tarihî resimler ve krokilerle süslenmiş olan bu kitabı bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Tepebaşı dram kısmında

Bugün 15.30 da
Bu gece saat 20.30 da
O KADIN

• • •

İstiklal Caddesinde Komedi Kısmında
Gece saat 20.30 da
HERKES KENDİ YERİNDE

Ankara Borsası

28 Şubat 940

Fiyatları			Kapanış
Londra	1	Sterlin	5.24
New-York	100	Dolar	130.19
Paris	100	Frank	2.9675
Milano	100	Liret	6.74
Cenevre	100	İsv. Fr.	29.2725
Amsterdam	100	Florin	69,2521
Berlin	100	Rayişmark	—.
Brüksel	100	Belga	22.04
Atina	100	Drahmi	0.97
Sofya	100	Leva	1.5925
Prag	100	Çek kronu	—.
Madrid	100	Peçeta	13.435
Varşova	100	Zloti	—.
Budapeşte	100	Pengö	23.55
Bükreş	100	Ley	0.6175
Belgrad	100	Dinar	3.0825
Yokohama	100	Yen	31.225
Stokholm	100	İsveç kr.	31.005
Moskova	100	Ruble	—.

ESHAM VE TAHVİLAT

Ergani	19.94
Sivas - Erzurum V	19.30

Dr. Feyzi Ahmed Onaran

Cild ve zührevî hastalıklar Mütehassısı

Pazardan maada hergün sabahtan akşama kadar. Ankara cad. Cağaloğlu yokuşu köşesi 43 No. Telefon: 23899

Üsküdar Sulh Hukuk Mahkemesinden :

1 — Hikmetle Mehmed Mahmudun şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları Üsküdarda Kazasker Ahmed Efendi mahallesinin Acem Çıkmazı sokağında eski 15 ve yeni 22 numaralı maabahçe bir bab hanenin izalei şüyu suretile satılarak paraya çevrilmesine mahkemece karar verilmiştir. Mezkûr hane üç oda ve bir sofa ve bir helâ ve bahçede kârgir bir mutfak ve ayrıca bir helâ ve sekiz metre murabbaında ve altı metre arzında içinde bir kuyu ve beş meyva ağacı bulunan bir bahçeyi muhtevi ve haricen ön cebhesi yağlı boyalı iki kattan ibaret ve sol beden duvarı yıkık ahşab ve tamire muhtaç bir hane olup yeminli üç ehlivukuf tarafından tamamına dört yüz lira kıymet takdir edilmiştir.

2 — Satış bedeli peşindir. Müzayedeye iştirak etmek istiyenlerin kıymeti muhammenenin % yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi vermeleri lâzımdır. Rüsumu dellaliye ve yirmi senelik evkaf taviz bedeli müşteriye ve bina vergisi ve belediye rüsumu ve evkaf icaresi mal sahiblerine aiddir.

3 — Satış 29/3/940 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar Sulh Hukuk mahkemesinde icra kılınacaktır. O gün kıymeti muhamminenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle müzayede on beş gün müddetle temdid olunarak 15/4/940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar devam edecek ve en çok arttırana ihalei katiyesi yapılacaktır. Bedeli ihalenin azamî beş gün içinde mahkeme veznesine yatırılması şarttır. Aksi takdirde ihale bozularak bundan hasıl olacak zarar ve ziyan ve fark ve faiz vesair masraflar ondan tazmin ettirilecektir.

4 — İşbu gayrimenkul üzerinde tapuca müseccel ve gayri müseccel ve hak sahibi olduklarını iddia edenler varsa ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında vesaik ve senedatı kanuniyeleriyle birlikte mahkemeye müracaatları ve aksi halde tapuca gayri müseccel hak sahibleri satış parasının paylaşmasından hariç tutulacaklardır. Daha fazla malûmat almak istiyenler mahkemenin 938/8 numaralı satış dosyasına ve satış memuru olan mahkeme başkâtibine müracaat edebilirler. Talib olanların satış günü muayyen saatte Üsküdar Sulh Hukuk mahkemesinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — İlk teminatı "5945,, lira "50,, kuruş olan 23.000 metre amerikan bezi, 2 mart 940 tarihine rasthyan cumartesi günü saat 12 de pazarlıkla alınacaktır.

2 — İlk teminatı "445,, lira "92,, kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesaikle birlikte belli gün ve saattè Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına müracaatları.

"1541,,

P. T. T. Umum Müdürlüğünden :

1 — İdare ihtiyacı için 100 ton gazoyil pazarlıkla mübayaa olunacaktır.

2 — Muhammen bedel 13320 lira, muvakkat teminat 999 lira olup pazarlık 4 Mart 940 pazartesi saat 16 da Ankarada P. T. T. Umumî Müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubile kanunî vesikalarını hâmilen mezkûr gün ve saatta o komisyona, şartnamesini görmek üzere de her gün mezkûr binada P. T. T. Levazım müdürlüğüne müracaat edeceklerdir. "1310,,

İstanbul Belediyesi Ilânları

Eminönü Belediye Şubesinden:

Eminönü ile Unkapanı arasındaki sahanın imar tafsilât plânı tasdik edilmiş ve Eminönü dairesi dahiline asılmış olduğu yapı, yollar kanununun üçüncü maddesi mucibince ilân olunur. "1590,,

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumundan :

Kurumumuz çiftliklerinde yapılacak tefcir ve iska işlerinde kullanılmak üzere biri büyük ve diğeri orta kapasitede iki aded Ekskavatör satın alınacaktır.

Orta Ekskavatör'ün kol uzunluğu takriben 12,20 metre, kepçe istiab hacmi takriben 500 desimetre mikâbı olacaktır'

Bu ekskavatörlerin sistemi Dragline olacak ve Dragshovel olarak çalişabilmesi için icab eden aksamı ihtiva edecektir. Yeni veya az müstamel olarak alınacak olan bu ekskavatörler evsaf ve fiyatları hakkında alâkadarların Ankarada bulunan Kurum Umum Müdürlüğüne en kısa bir zaman zarfında malûmat vermeleri lüzumu ilân olunur. "1571,,

Askeri Fabrikalar Satın Alma Komisyonu ilânları

Nümune ve evsaf şartnamesine göre 2500 aded battaniye alınacak

Tahmin edilen bedeli "23.750,, lira olan yukarda yazılı 2500 aded battaniye Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 4/3/940 pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan "1781,, lira "25,, kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. "1505,,

Adalar Sulh Hukuk mahkemesi Satış Memurluğundan:

Anjelin Ksenefon ve Vahram ile şayian ve müştereken mutasarrıf bulunduğu Kınalıada eski Zeytinlik yeni Tekinay sokağında eski 63 yeni 22 numaralı bahçeli evin izalei şüyu suretile satılmasına karar verilmiş olduğundan açık arttırmaya konulmuştur.

Mezkûr hane ahşap iki katlı ve bahçelidir. Sağı Yani kızı Musiya arsası, solu Fatma ve İstepan oğlu Mihal arsası, arkası Ağasi arsaları, önü Zeytinlik caddesile mahdud'ur.

Hanenin bodrumunda bir odunluk ve kömürlük, zemin katında döşemeli bir koridor, iki oda ve camekânlı oda, kiler, bir helâ ve bir mutfak ve üst katında dört oda, bir salon, bir kiler ve bir helâ vardır. Hane 144 ve bahçe 462 metre murabbaındadır. Bahçede sarmç ve 14 aded meyva ağacı vardır. Bahçe ile beraber 609 metre murabbaında olan haneye 2500 lira kıymet takdir edilmiştir.

Müzayedeye iştirak edenlerin yüzde iki buçuk nisbetinde pek akçesini vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri muktezidir. Verrgi, tenviriye ve tanzifiye bedeli ihaleden tenzil olunur. İhale pulu ve 20 senelik taviz bedeli müşteriye aiddir.

Birinci arttırma 3 Nisan 940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar mahkeme koridorunda icra olunacaktır. Kıymeti muhammenenin yüzde 75 ini bulduğu takdirde müşteriye ihale edilir. Yüzde 75 ini bulmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 15 gün daha uzatılıp ikinci arttırma 18/4/940 perşembe günü ayni saatte yapılacak ve en çok arttırana ihalei katiyesi icra olunacaktır.

İhale tarihinden yedi gün zarfında para verilmezse müzayede feshedilir. İki müzayede arasındaki fark müstenkif müşteriden tazmin ettirilir.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve hususile masraf ve faize dair iddialarını 20 gün zarfında bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin ilân tarihinden 20 gün sonra herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 939/98 numaralı dosyadaki vesaiki görebilecekleri ilân olunur.

Mahdut mesuliyetli Umum Saraç sanatkârân Ortaklığı kooperatifinden :

Kooperatifimizin senelik sureti âdiye toplantısı 30/3/940 cumartesi günü saat 11,30 da Fatih Refahiye sokak 61 sayılı mahalde yapılacaktır. Hissedarların iştirakini rica ederiz.

Ruzname

1 — İdare Meclisi ve Murakıb raporu.
2 — Senelik bilânçonun tasdiki
3 — Nizamnamenin 23 üncü maddanin tadili.
4 — Yeni idare heyetinin ve murakıblerin seçimi.

İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonu ilânları

3500 kilo kadar vakete alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 4/3/940 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 9450 lira, kat'î teminatı 1417 lira 50 kuruştur. Nümuneleri komisyonda görülür. "676,, "1579,,

Adalar Sulh Hukuk Mahkemesi Satış memurluğundan:

Kınalıada, Kınalıada sokak 22 numarada sakin iken ikametgâhı meçhul Ksenefon'a:

Anjel ve Vahram ile şayian ve müştereken mutasarrıf bulunduğunuz Kınalıada eski Zeytinlik yeni Tekinay sokağında kâin 63 - 22 numaralı bahçeli evin kabiliyeti taksimi yesi olmadığından açık arttırma ile satılmasına karar verilmiştir.

Birinci arttırma 3/4/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar mahkeme koridorunda icra olunacaktır. Birinci arttırmada kıymeti muhamminenin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 15 gün daha uzatılıp ikinci arttırma 18/4/940 perşembe günü ayni saatte icra ve en çok arttırana ihalei katiyesi yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Sahibi : A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat müdürü : Macid ÇEZİN
Basıldığı yer : Matbaai Ebüzziya